

P. o. gall.

940

c

P. V. Gall.
940^e

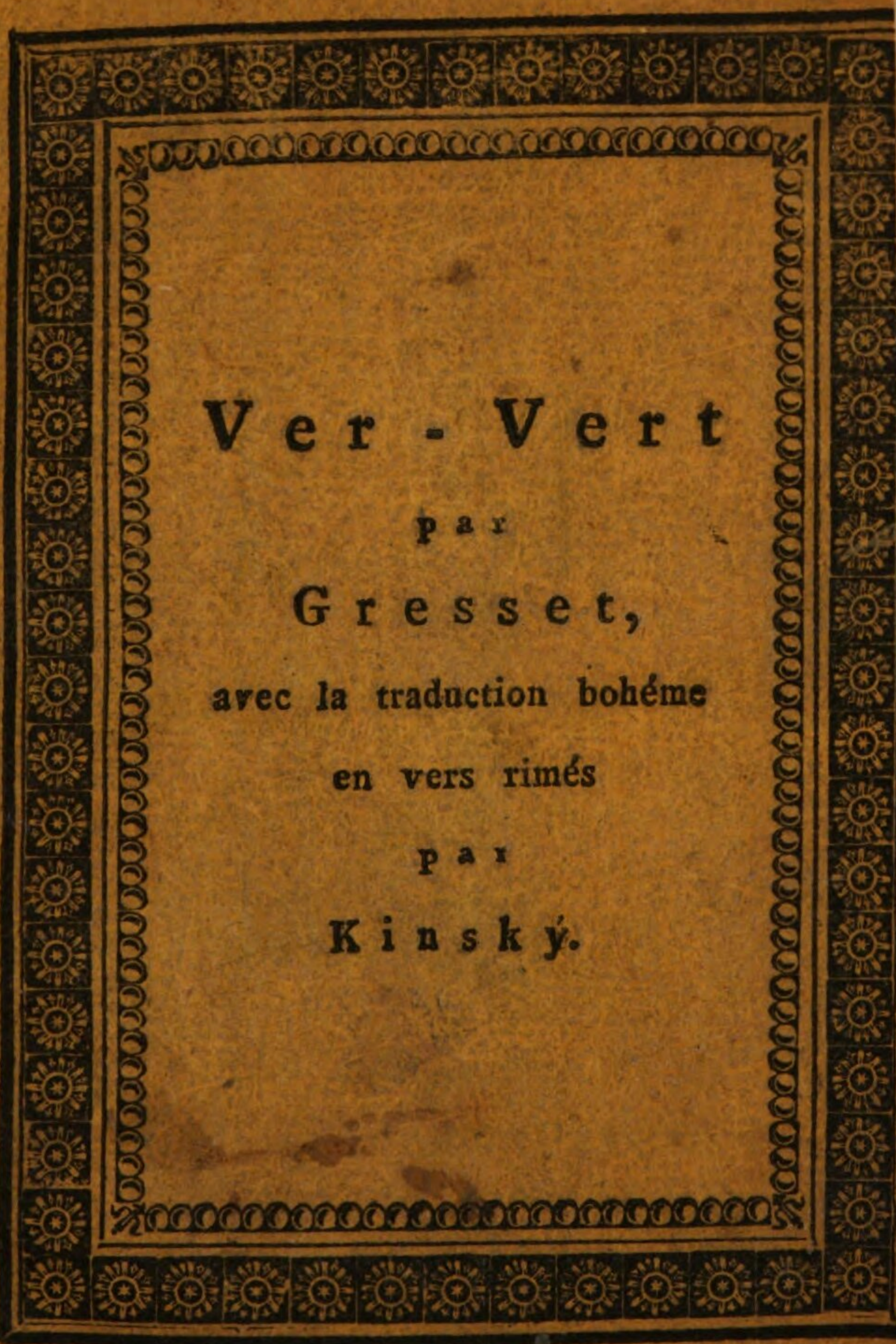
Guesset

<36611068230015

<36611068230015

Bayer. Staatsbibliothek

V e r - V e r t

p a r

G r e s s e t ,

avec la traduction bohème

en vers rimés

p a r

K i n s k ý .

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

30

22

72

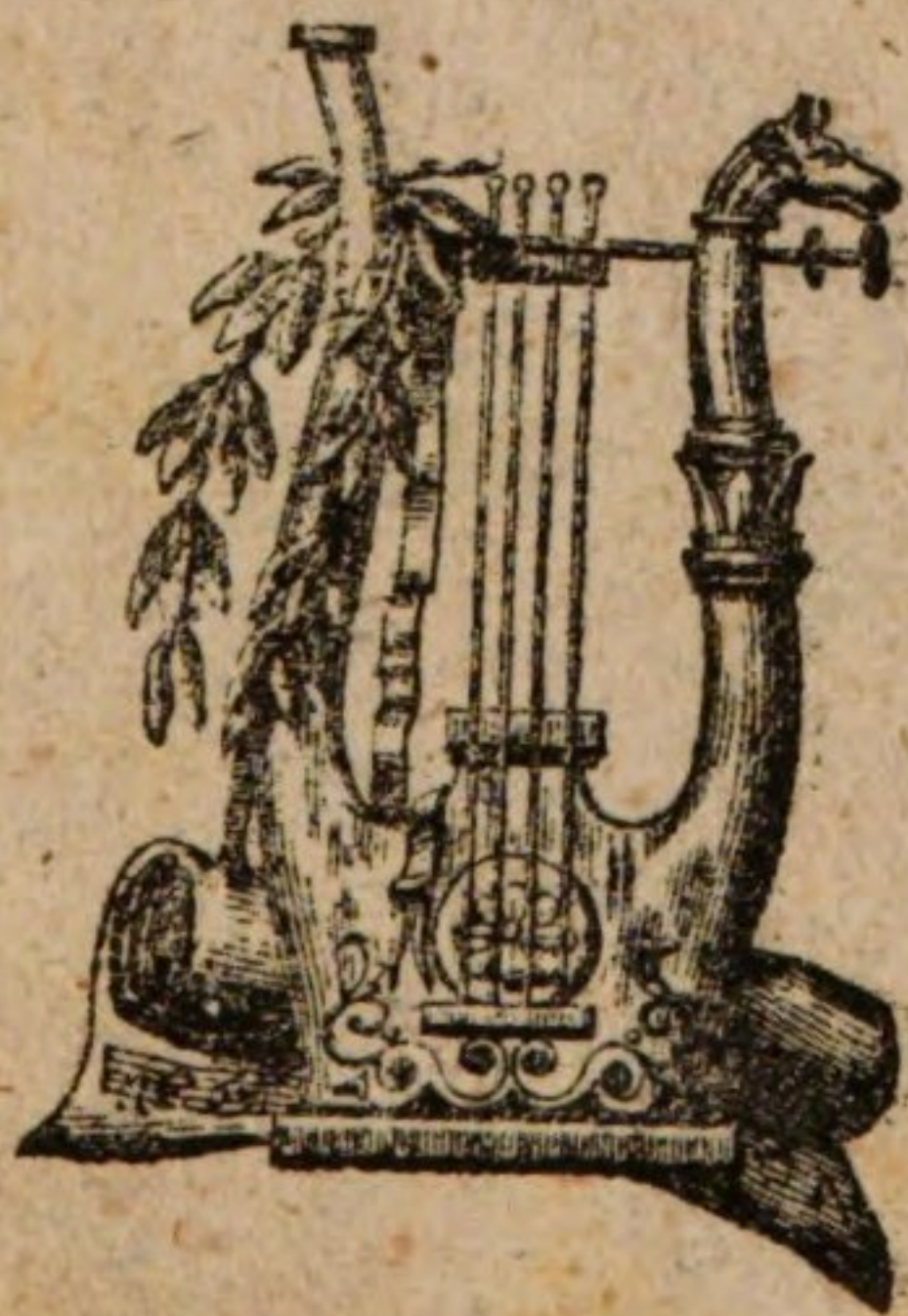
P a p a u s s e f.

Báseň směssnohrdinská

P. Gresseta

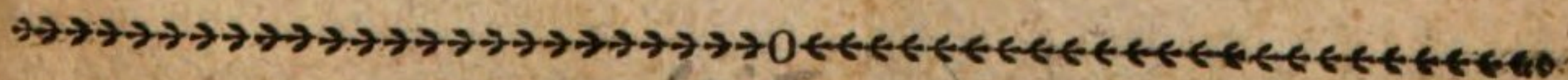
w čtyřech zpěvích.

Z francouzského wyložil
Kinský.

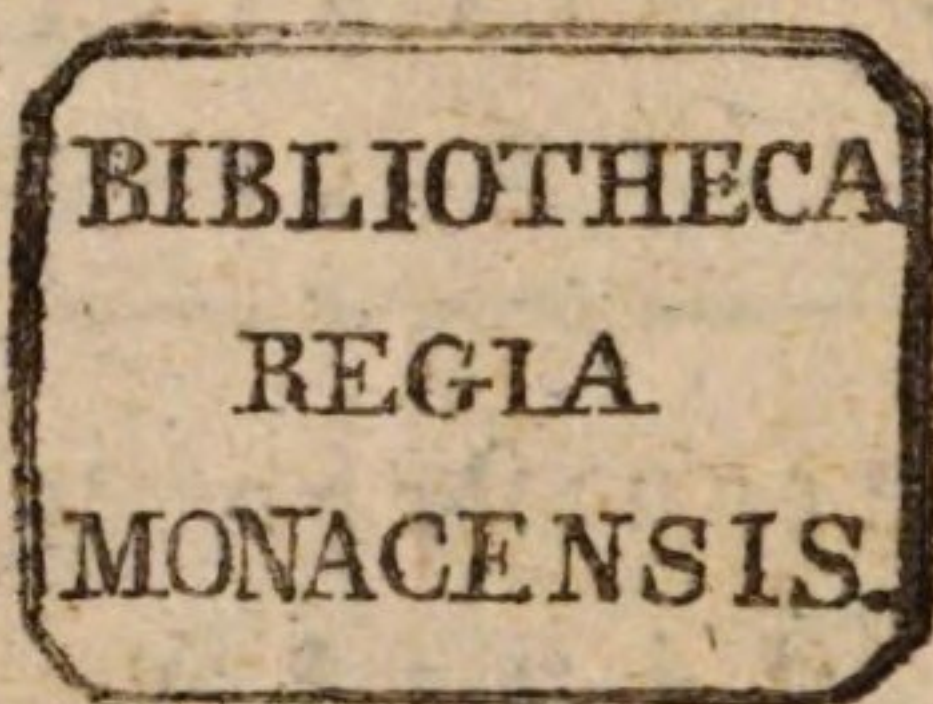
(Česky a francouzsky.)

Nákladem wydawatelowním.

W Brně 1817.

Wytisštěná v Jozefa Gířho Traßlera.

BIBLIOTHECA

REGIA

MONACENSIS.

P ř e d m l u w a.

Podaťwage swým fraganům wyloženj skrowne
Gressetowy směšnohřdiuské básně i radostj i
bázkivosti se pogatu býti cýtjm. Menoho zagistě
mi rozkošse přinášj, an widjm, že nepatrnj mo-
gi spjstowé milým vlastencům, gegichž přjzen a
naklonnost mi nade wšsecko wzácná gest, ne ne-
wdeť přicházegj, čehož mi negedni pjsenně i auste-
ně oswědčili. Budiz mi tento lastawj — byt
třebas genom šhowjwagjci — gegich vsudeť pod-
nětem i k dalšjmu pokračowanj!

Zdelizli ale tjinto spjstem se gim zawděčjm?
Ta otázka mi strachu nahanj. Ne fice, gafo

II

bych se obával, žeby utěšený, snadný a důvtipný obsah neznamenítejší básně francouzského Akademika, jenž ne méně pro svou přívětivost v obcování, zachovalost v auřadu, sšlechtnost v smyšlení neménitelnau, gaž i pro svou učenost ode všech vážen a milován, ba i od nábožného Ludwika XVI. v stav zemanství povýšen byl, některého čtenáře vytčeného mozku (pro trvánónábožné zasmušilce ovšem ani Gresset té básně nepsal, aniž ga jí nepřeložugi) žeby pravím gegi obsah pohoršiti mohl: ale že se obávám, zdalížli gsem se při vši snažnosti z mnoho-
násobných těžkostí u vyložení tom tak vypletl, abych znatelům obojho gazyka a Čechům gemných a saudných usši zadosť učinil.

Nesnadná záležitost wěc gest, lehaunké twory básnjře, gehož gazyk od našeho zcela rozdílný gest, w ten tak utvesti, aby se z gegich okras nijádne nesetřelo. Francouzové — nezastávám zde našich bývalých pohrůžciwých násilníků — rovně

III

co někdy Atheniensstj mezi Řeky obratnostj mravů,
lehkostj wtipu, howornostj w obcowánj nade wsse-
cký nyněgssj národy předčj. Tomu odpjratj, by-
lo by tussjm proti historické prawdě se prohřessiti.
Gegich řeč po wtrhnutí germanstých národů do
Gallie a skončení římské vlády w Vtém stoletj
byla půwodně nemotorná směsice wzdělané latiny
a hrubých tehdáž germanstých nářečj. Wssak
od dwanáctého stoletj bywssj od lybezných Proven-
sálů a Troubadourů zpjwána dobrodružstému ri-
tjřstwu francauzstému se zaljbila; pak od roku 1539
weřegně učena a španilými plody we wázané i
newázané řeči wykwetajc u šwarného dworu
gedině se mluwila; posléz namáhánjm francauz-
ské Akademie od kardinála Richelieu, genž roz-
šjřenjm francauzské řeči francauzstau vládu nad
celau Europu uwešti mjinil, roku 1635 přessidře
nadané wytřena, wybraussena, wyhlazena bywssj
téměř u wssch dworů a u wyšssich statů cestu
sobě proflestila. Což tedy diwu, že neylahodněgssj
čistoty, podiwné wymezenosti a wytečné gemnosti

dosáhla? A tak ne vnitřní swau cenau (neb zagi-
 sté hognostj, gadrnostj, ohebnostj ba i zručnostj
 germanstjím a slowenstjím nářečím postupuge) než
 tjm šťastným wzdeláwáním, mocnau ochranau a
 některými politickými okolnostmi se wsseobecnau
 řečj skoro celé Europy stala. Narod, gehož řeč
 se od neuytwicěněgssjch statů wně i doma mlu-
 wj a sšlechtj, nemůže než prospjwati. Z čehož
 zase pocházi, že i u sprostého lidu francauzského
 hladkost mravů, obratnost ducha, čjpernost a zdwo-
 ilost žertů se wjda. Spisowatel image takowan
 řeč po swé wůli a pjsse pro takowé čtenáře mū-
 žeť owšem w gemných předmětech básnjřstwí nad
 spisowatele giných narodů wynjkatí, gimž osudo-
 wé tohož štěstj nepopřáli, gačož i opravdu fran-
 cauzstj básnjři w lehkém slohu nade wšsecky před-
 čj. Gegich wtip a způsob mluwenj w národu ga-
 ko zrozený a pěstowaný také u něho wolného
 wchodu necházi. Z té přjčiny i také Děwjin tak
 weliké a zaslawžené pochwalj u nás dostel. Zda-
 ližli ale i ten neuytwěcněgssj plod w cizj půdu

přesazení z tak láskavého přičetí se radovati může? Pochybugi. A to ještě, co mne hněte.

Z proč jsem se medle v takové práci uvázal? Proto, abych nedostatku v této vábné třídě českého básnického negativním způsobem uháčil, nemage ze svého ničehož tak libostného co dáti; abych se pokusil, seč čestina aneb raději má obmezenost býti může; proto, že se domnívám, že krásy původního toho spisu i tím neynemotornějším přeložením tak zhyzděny a umrtveny býti nemohau, aby se z něho newyzrazovaly, a že bystrosti typu tak ztupiti se nemůže, aby se v něm co sjídlo v pytli netagila.

Dauřám, že toto bezelstné pronešení o mé práci přisného soudce udobří, anť také snad s postěšením sezná, že, když jsem se někde od původního textu pouchýlil, gaťož zachování rýmu giž samo sebou to přináší, giných příčin nepodotýkáge, že jsem se původním smyslem neminul; že

VI

ta aneb ona okrasa pohřessená zase gindy ginau
wynahražena gest; že gsem ne halabala rymowal,
gaťož užjwánj na mnoha místech, kde se mi wy=
měřenost obsahu toho žádati zdála, osmiřádkowých
zvučných ať trossku pracných stancj, byt i we
francauzské té powjdačce gich nebylo, pozorného
čtenáře přesvědčj. Neb se mi welice protivugi
některj nowěgssj rymownjci („kteřjž o by se lep=
ssili a čestiny nehyzdili!“) že při hognosti ney=
zvučněgssjch a neprozmanitěgssjch českých rhmů —
wždyt negsme na ně tak chudobnj gaťo Francauzo=
wé — předce w té věci tak nepilnj gsau. Zda=
liž zanedbáwánjm toho půwabu nowěgssjch řeči
poetická cena gegich básnj nabýwá? Wěru zjídka!
Proč nepjssj čistau prozau, gaťož můg milý, ne=
unawenný přjtel Sichra — mnoholi tak gadrných
Čechů? — k radosti wssch wlastenců činj? Gest=
lize Romenskému rhmy nassjch předků se ne=
ljbily *) což řeknau nassj potomci, genžto magjce

*) W nás w mnohých Pjsnjch přemizerný býwal
Rytm, po syllabě, po půl, někudý nie. Což moh=

VII

přísna iťšak důkladná pravidla o rýmu iťipného
 P u c h m a y e r a před sebou, iťdice ge w básních
 šetrivých špisoratelů, J u n g m a n n a, R e g e d-
 l h c h, M a r k a, H a n k y, R a u t e n f r a n c e,
 S s i m k a, S s a f a r j k a a giných zachovaná,
 takové nerhny podle těch pravidel usuzovati bu-
 dau? W r t e y m e genom rádi, gať české přislowj d j,
 do twrdeho, gistě

Verbaque provisam rem non invita sequentur.

Hor. ad Pis. v. 311.

(Malých a nečastých přestaupenj obzwláštně w obšširněgo
 šich básních lasťawých čtenář promine.

Ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
 Offendar maculis &c.

ib. 351.)

Ioli prostotě Předků našich progiti, k wybrausse-
 něššimu wěku gistě se netrefi, lečbychom zwmysla
 wšsecko co k vřlechtilosti náležj zanedbáwati chtě-
 li. — W předmluvě na Rancyonál w Amstero-
 dámě 1659.

VIII

Francouzský text, nímž knížecky nikoli nezdrazim, z důležitých příčin přiložuji. Gressetovy spisy (Londres 1780. T. II. 12.) u wal-
ném počtu se u nás nenalezají. Bude snad mnohemu, genž o té weleslawné básni něco naslechl, mýlo, gi tu čistí. Mnohý snad gsa w Čechách wýborný Francouz ale chatrný Čech, ba i kuth Protičech, zvjdavostj puzen, gať asi to aneb ono místo w čestince se wykrautilo aneb překrautilo, a wida, že nasse řeč tak cikanstá není *) aby

*) Francouzům Bohémien a Cikan gest gédno. Gim, genž se w zeměpisu až směšno folikráte uhlaupili, není se co diviti, že nás tak etj; co ale máme říci, že někteří pánowitj nedoufowé, gimž gadrná čestina pro francínu smrdj, rádi by se odčestili, aby gen u toho oslaweného národu za Bohémiens držáni nebyli? — W Čechách a w Morawě gest gim tak hezký žiwu býti, škoda že tak hrubý a drsnatý gazně a tak twrdossigně zde panuge! Francouzové nahlidše u Chlumu do té racaille de Bohémiens od swého bludu na wě-

IX

se myšlenky švarného Francouze v ni vyjadřiti nemohly, od hanebného svého předsudku upustj. O kž se marnau nekogim naděj! — Druhá a hlavní příčina jest, aby znatelové obogj řeči se pokusili, zalíbenějšj místa, genj jim v mém vyložení nechutnagj, srozumitelněgi, gemn'gi, zvučněgi vytvořiti; což překladateli několiť mjest, když ho budto má negápnost k zlosti popudj, aneb llnka něgakau právě chvilkau naň se milostiwě zasměge, lehce se podariti může. Wjdensté učené nowiny — B h deň horliw'gššich vlastenců gegich žádnau nehodau zmožen'mu wydawateli! — přigmau rady přepracowanj i gednotných částek. Gá se gistotně hněwati nebudu. Neb kdyby mne něgaká spisowatelšká marnost lechtala, byl bych si owšsem, francouzského textu na ránu newystawiw, lépe byl poradil; alespon by mnohý gaktějw nez-

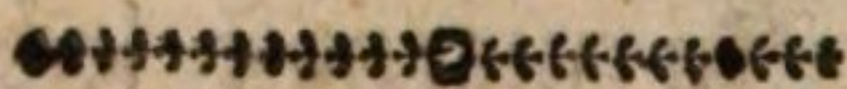
ky snad upustili, čas aby ti statečnj fragánkové nahlédnauce do starých a nowých českých kněh sobě usmyslili!

X

wěděl, že jsem snad někde motowidlem střelil,
 aneb docela k tomu se měl co ονος προς την
 λυραν. Mne zagisté nikdy hanba nebude, pře-
 wýssenu býti, nýbrž vždy w radosti oplýwati bu-
 du, wida že takowým literním sočením nasse
 básnjřstwj we wsselických třjdách se zwelebuge.

Na hradě Wewerřském 20. Čerwence 1817.

Kinský.

Posogná om luma strann
z pũ sobu psanj.

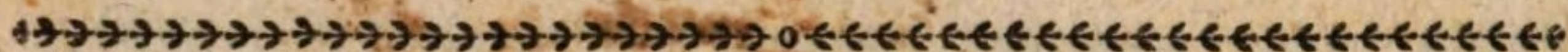
Displicet insipiens novitas, delira vetustas

Non placet: est vero nil mihi, Paule, prius:

Non ego sum veterum, non a secula, Paule, novorum:

Seu vetus est, verum diligo, sive novum.

Jo. Owen Epigr. Lib. III. post. ep. 47.

P a p a u s s e k.

P a n i

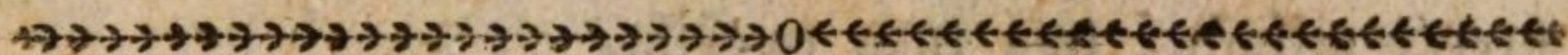
D p a t c e D * * * .

Z p ě w p r w n j.

D ty, w gegimž wůkoli žbor neuljčený
 Milostek se stkwj, a tiše panuge;
 D ty, gegižto duch f prawdě žrozený
 S přisnau etnosti wtip a usměch spoguge
 W roztomilé swobodnosti swedený;
 Když chceš, bych ti žpráwu dal,
 Gafau smutnau pohromu pták wzácený wzal,
 Budiž Umfau mau, žbuš písne we mně,
 Hlaholy mi dagje autličké a gemné,

V e r - V e r t .

A M a d a m e

L' A b b e s s e D * * * .

C h a n t p r e m i e r .

Vous, près de qui les Graces solitaires
 Brillent sans fard, et regnent sans fierté ;
 Vous, dont l'esprit, né pour la verité,
 Sait allier à des vertus austères
 Le goût, les ris, l'aimable liberté ;
 Puisqu'à vos yeux vous voulez que je trace
 D'un noble oiseau la touchante disgrâce,
 Soyez ma Muse, échauffez mes accents ;
 Et prêtez-moi ces sons intéressants,

Kterěž milostná twá lyra tvořila,
 Sultanka *) řdyž w kwětnu wěku swého
 Uchwácená z celowánj žalostného
 Do mrákotné říše sstaupila:
 Slavné mého reka strasti wjru dagi,
 Dčka twá že nad ním zaplařagi.
 Geho ctnosti osudem zlým zmítané,
 Geho blaženj frag swěta konané
 Daly by se w dlouhé Odyssei **) zpjwat,
 W njž by čtenář dřimawň si mohl žjwat;
 Lze by bylo z starodáwnjch bágeř wzřřsiti
 Bohy s ďábly, přjběh, genž se w frátčnosti
 Měsíce stal, přes celý roř frautiti,
 Hulářat i w domřzawé žwuků střwostnosti
 O nešťastném papauřřkowi,
 Střwělém na wzdor Aneowi
 W nábožnosti, ne wřřař w protiwěnstwj;
 Ale w množstwj werřů — množstwj nechutenstwj.
 Umřy wčelkám spěchawým se rownagi,
 Genžto bžufem po řwjtnicjch proletugjc
 A gen řwjtřy sobě oblibugjc,
 Rychle nowých pochauteř žas hledagi.

*) Opatčin podpažnjček, Welesl.

**) Homérowa báseň hrdinská w 24 zpěwích.

Ces tendres sons que forma votre lyre
 Lorsque Sultane *), au printemps des ses jours,
 Fut enlevée à vos tristes amours,
 Et descendit au ténébreux empire :
 De mon héros les illustres malheurs
 Peuvent aussi se promettre vos pleurs.
 Sur sa vertu par le sort traversée,
 Sur son voyage et ses longues erreurs,
 On aurait pu faire une autre Odyssée,
 Et par vingt chants endormir les lecteurs ;
 On aurait pu des fables surannées
 Ressusciter les diables et les dieux,
 Des faits d'un mois, occuper des années,
 Et, sur des tons d'un sublime ennuyeux,
 Psalmodier la cause infortunée
 D'un perroquet non moins brillant qu'Enée,
 Non moins dévot, plus malheureux que lui ;
 Mais trop de vers entraînent trop d'ennui.
 Les Muses sont des abeilles volages ;
 Leur goût voltige, il fuit les longs ouvrages,
 Et, ne prenaut que la fleur d'un sujet,
 Vole bientôt sur un nouvel objet.

*) Epagneule.

Z tvých ust se mi prawidel těch dostalo;
 Když w mých rýmích také gich se wjdalo!
 Gestli ale odelonjm a wyobrazjm
 Trošku upřímnau a howořiwau smělosti
 Mluwjren a mřžek důmyslné chytrosti,
 Mnohowážných těchto pletek tagnosli;
 Tjm snad weselé twé mysli neurazjm;
 Neb twůg rozum, wywňssený nad fřehkostmi,
 Tebe od daremných šassek pouchránj;
 Ducha twého gen se řjdicjho powinnostmi
 Šálebné ty tretky nikdy nepodmanj:
 Wiš, že holá upřímnost se bohům wjce
 Ljbi, než to strogně zasmušilé lje.
 Kdyby ctnost se k lidem přibljžila,
 Bud by twými aneb Milostenek spanilými
 Wzhledy, ne wšsak těmi urputnými
 Posuňky a mrawy nucenými
 Oltářům a pocty sobě wydobyla.

W knjách přemudrcých dočet gsem se toho,
 Z dalekých, prý, cest že není zysku mnoho;
 Že se žřjdfa lepšj wrátjme,
 Čjm wjc fautů swěta zwraubjme.
 Lépe w šprosté budce, fterauž stinné wrby
 Zlobiwému swětu zacloňugi,

Dans vos leçons j'ai puisé ces maximes ;
 Puissent vos lois se lire dans mes rimes !
 Si, trop sincère, en traçant ces portraits,
 Je dévoilé les mystères secrets,
 L'art des parloirs, la science de grilles,
 Les graves riens, les mystiques vétilles ;
 Votre enjouement me passera ces traits ;
 Votre raison, exempte de faiblesses,
 Sait vous sauver ces fades politesses,
 Sur votre esprit, soumis au seul devoir,
 L'illusion n'eut jamais de pouvoir :
 Vous savez trop qu'un front que l'art déguise
 Plaît moins au ciel qu'une aimable franchise.
 Si la vertu se montrait aux mortels,
 Ce ne serait, ni par l'art des grimaces,
 Ni sous les traits farouches et cruels ;
 Mais sous votre air, ou sous celui des Graces,
 Qu'elle viendrait mériter nos autels.

Dans maint auteur de science profonde,
 J'ai lu qu'on perd à trop courir le monde ;
 Très-rarement en devient-on meilleur :
 Un sort errant ne conduit qu'à l'erreur.
 Il nous vaut mieux vivre au sein de nos Lares,
 Et conserver, paisibles casaniers,

Kdež náš w milé čelednosti hřegj frby,
 Otcowstj i škrjtcj opatrugi,
 Etnost swau zachowáme, než řdnž diwé řončiny
 Swěta progdauc domů wnesem hřichy ciziny.

Hrozný osud reka, gehož řpřiwám řřjhodny,
 Zwěčňuje to hnutelnými důwodny.
 W mluwřjnách ře prawda obrážj mých werřů,
 Kdož by nechtěl wěřit, řagdi do Newersu.

Byltě gednau u Newerských řestrausřek,
 Salezinek tuřřim weleslawný papauřek,
 Geho řchopnost, geho řrdce wýtečné,
 Geho mrawy ctné a řprýmy powděčné
 Méně by těch nehod řaslaužilny,
 Řdnyby dobré řrdce wřđnycky řřřastné byly.
 Blatausřek náš ode břehů indických
 Do Európy řřřřed w letech mladičských,
 Do klášřtera řečeného na wychowanau
 Dán byl, newěda nic nieaucj,
 Wřřřak ře řředce řaljbil hned na řřřiwřtanau
 Ğjpernostj swau a řrásau řwetaucj;
 Řád ři dowáďel gřa gěřřtě řětinný,
 Docela wřřřak řřřřtom newinný;
 Řřřrátřa, pták byl hoden řlec tak řwatau mřřti,
 Pro swau řřřěbetawost w klášřteře i býti.

Notre vertu dans nos propres foyers,
Que parcourir bords lointains et barbares :
Sans quoi le coeur, victime des dangers,
Revient chargé des vices étrangers.

L'affreux destin du héros que je chante,
En éternise une preuve touchante :
Tous les échos des parloirs de Nevers,
Si l'on en doute, attesteront mes vers.

A Nevers donc, chez les Visitandines,
Vivait naguère un perroquet fameux,
A qui son art et son cœur généreux,
Ses vertus même et ses graces badines,
Auraient dû faire un sort moins rigoureux,
Si les bons cœurs étaient toujours heureux.
Ver-Vert (c'était le nom de personnage)
Transplanté là, de l'Indien rivage,
Fut, jeune encor, ne sachant rien de rien,
Au susdit cloître enfermé pour son bien,
Il était beau, brillant, lesté et volage,
Aimable et franc comme on l'est au bel âge,
Né tendre et vif, mais encore innocent ;
Bref, digne oiseau d'une si sainte cage,
Par son caquet digne d'être au convent.

Zbytečné by tussim bylo wypsávaní,
 Gafé as měl u geptissef obstarání;
 Každá po duchownim zpráwcowi.
 Menwje přála milostnému ptáčkowi.
 Ba i z mnohých srdci (gestliže mŭg fronyfář
 Menj, gaf to rádo býwá, lhář).
 Wsyrnadil lásku k welebnému pánowi.
 W pokogném swém sjdle užil časů ragowých,
 Neb se dělil o množstwí těch lahůdek,
 Nimiž ze štědroty pannen cukrowých
 Rád se sžil Welebníkůw swatý zaludek.
 On byl předmět auhořicich gegich pocntů,
 On byl dusse paustewnických gegich obntů.
 Něfterých gen wygmauc fopuleťch fňauraček,
 Mladých srdci wždycký podezřiwých žehraček,
 Klášternicim ostatnim byl pro radost.
 Nemage wšak rozumných let pro mladosť,
 Mohl říct a futit to a to,
 Wěda, že to bude mje přigato.
 Když si k práci chutně sedly sestrušsky,
 Sflubáwal ge za náprsnícký a loftušsky;
 Nebylo tu weselosti prawé,
 Když se nespřekowal, neopletal,
 Netřepetal, necukrowal, nestěbetal;
 Kratochwilil, ale ostýchawě,

Pas n'est besoin, je pense, de décrire
 Les soins des sœurs, des nonnes, c'est tout dire,
 Et chaque mère, après son directeur,
 N'aimait rien tant; même dans plus d'un cœur,
 Ainsi l'écrit un chroniqueur sincère,
 Souvent l'oiseau l'emporta sur le père.
 Il partageait, dans ce paisible lieu,
 Tous les firops dont le cher père en Dieu,
 Grace aux bienfaits des nonnettes sucrées,
 Réconfortait ses entrailles sacrées.
 Objet permis à leur oisif amour,
 Ver-Vert était l'ame de ce séjour;
 Exceptez-en quelques vieilles dolentes,
 Des jeunes cœurs jalouses surveillantes,
 Il était cher à toute la maison.
 N'étant encor dans l'âge de raison,
 Libre, il pouvait et tout dire et tout faire;
 Il était sûr de charmer et de plaire.
 Des bonnes sœurs égayant les travaux,
 Il becquetait et guimpes et bandeaux;
 Il n'était point d'agréable partie,
 S'il n'y venait briller, caracoller,
 Papillonner, fiffler, rossignoller;
 Il badinait, mais avec modestie,

Maudré stydlawosti zprawowaw se řeholj,
 Gaf řdyž Nowotninka žertičku si dowolj.
 Byť i na sta otázek naň wzkládaly,
 Slusných odpowědj bez rozpaku dostaly:
 Pogednau tak Čásar někdy čtyřem dyktowal
 W slohu rozličném, a při tom slýchal, čet a psal. *)

Wšudy připausstjn byw, smimli wěřit fronyfáři,
 Milaussek ten utěšený papal w refektáři;
 Zde se mlsným geho chytčům wšeho podávalo;
 By i po stole se gemu niřdý neštýřkalo,
 Břisřko neunawené se něčjm objralo,
 Na tisjce pokrauteř a sladřých řrmiček
 Obtěžowávalo řapsy řestřiček.
 Wtipně ochotně i w maličkostech obřlauženj
 Břwá, prň, gen u Salezianek ř nalezenj;
 Toho řkusil den gaf den náš řřastný Milaussek,
 Měw wjc lahosenj než řdy dworřký papaussek.
 Krásný řtráwnjř dal wšem dosti práce,
 W pansřém pohodlj mu dnowé uřřli řrátce:
 We weliké ložnici on obyčegně řpáwal,
 Kdež dle ľjbořti ři řtánek wnhľjdáwal;

*) Scribere & legere simul, dictare & audire solitum
 accepimus. Epistolas vero tantarum rerum quaternas

Avec cet air timide et tout prudent
 Qu'une novice a même en badinant
 Par plusieurs voix interrogé sans cesse
 Il répondait à tout avec justesse :
 Tel autrefois César, en même temps,
 Dictait à quatre, en styles différents.

Admis par-tout, si l'on en croit l'histoire,
 L'amant chéri mangeait en réfectoire ;
 Là, tout s'offrait à ses friands désirs ;
 Outre qu'encor pour ses menus plaisirs,
 Pour occuper son ventre infatigable,
 Pendant le temps qu'il passait hors de table,
 Mille bonbons, mille exquises douceurs
 Chargeaient toujours les poches de nos sœurs.
 Les petits soins, les attentions fines,
 Sont nés, dit-on, chez les Visitandines ;
 L'heureux Ver-Vert l'éprouvait chaque jour.
 Plus mitonné qu'un perroquet de cour,
 Tout s'occupait du beau pensionnaire,
 Ses jours coulaient dans un noble loisir :

pariter librariis dictare : aut si nihil aliud ageret,
 septenas. — C. Plin hist. mundi L. VII, c. 25.

Vlažená, ba přeblažená duchowní ta máti,
 W gegimž fautku, když se mělo saumrkati,
 Dostawit se ráčil, a tam mjle spáti!
 Welmi žřídka staré, rádne křehotinky
 Ptáka přenoclehowały; ššwárne Nowotninky
 Sprostau komůrku si wíce libował,
 Neboť rád se we wsšem čacku zachował.
 Když si wečir mladý paustewnjček
 Uhmjnil, kam noci té se uloží,
 Až se zornjm gitrem zlaté swětlo rozmnoží,
 Rozperiw se sed si na kastyček.
 Prozřew spatřil, zwolný swědek, ššwižnau geptišku,
 Wať si sedá k ššperfownému stolečku.
 K ššperfownému stolku, possepno gen powjdam;
 Neméně se zprawugi, tať z kněh se dozwdám,
 Zafuklená čjška upřimnými zrcadly,
 Wať ta wyššňořená fragkami a spinadly.
 Gakož swětačka a hrdá dwořanka
 Wtipnau pochotnosti wysfily swůg ššrog,
 Tať i fráššly raušsku krásná nebes čekanka;
 Dwůr i klášter magi šštašně wymyššlený frog,
 Plachetku až mjlo nabjrat wj wesňanka.

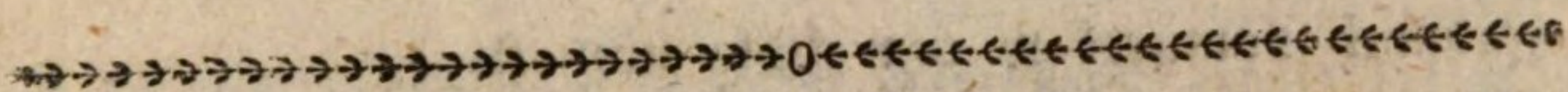
Au grand dortoir il couchait d'ordinaire ;
 Là, de cellule il avait à choisir ;
 Heureuse encor, trop heureuse la mère
 Dont il daignait, au retour de la nuit,
 Par sa présence honorer le réduit !
 Très-rarement les antiques discrètes
 Logeaient l'oiseau ; des novices propres
 L'alcove simple était plus de son goût ;
 Car remarquez qu'il était propre en tout.
 Quand chaque soir le jeune anachorète
 Avait fixé sa nocturne retraite,
 Jusqu'au lever de l'astre de Vénus
 Il reposait sur la boîte aux agnus ;
 A son réveil, de la fraîche nonnette,
 Libre témoin, il voyait la toilette.
 Je dis toilette, et je le dis tout bas ;
 Oui, quelque part, j'ai lu qu'il ne faut pas
 Aux fronts voilés des miroirs moins fidèles
 Qu'aux fronts ornés des pompons et dentelles :
 Ainsi qu'il est pour le monde et les cours
 Un art, un goût de modes et d'atours,
 Il est aussi des modes pour le voile ;
 Il est un art de donner d'heureux tours
 A l'étamine, à la plus simple toile.

Souvent l'essaim des folâtres Amours,
 Essaim qui sait franchir grilles et tours,
 Donne aux bandeaux une grace piquante,
 Un air galant à la guimpe flottante;
 Enfin, avant de paraître au parloir,
 On doit au moins deux coups-d'œil au miroir.
 Ceci soit dit entre nous, en silence :
 Sans autre écart revenons au héros.
 Dans ce séjour de l'oisive indolence,
 Ver-Vert vivait sans ennui, sans travaux :
 Dans tous les cœurs il régnait sans partage,
 Pour lui sœur Thècle oubliait les moineaux ;
 Quatre serins en étaient morts de rage ;
 Et deux matous, autrefois en faveur,
 Dépérissaient d'envie et de langueur.

Qui l'aurait dit, en ces jours pleins des charmes,
 Qu'en pure perte on cultivait ses mœurs ;
 Qu'un temps viendrait, temps de crime et d'alarmes,
 Où ce Ver-Vert, tendre idole des cœurs,
 Ne serait plus qu'un triste objet d'horreurs ?
 Arrête, Muse, et retarde les larmes
 Que doit coûter l'aspect des ses malheurs,
 Fruit trop amer des égards de nos sœurs.

Z p ě w d r u h ý.

Howornému ptáku, genž měl tyto fantorky,
 Gistě nechyběl dar notné šwitorky;
 Nikdý se mu, gať gen přestal zobati,
 Právě gaťo mnišťám odnechtělo žwatlati:
 Gaťo dobrá kniha uměl howořiti,
 Wěda wždy se k ljbosti wšsem propügčiti.
 Přitom nebyl něgať z těch zpupných papaušfů,
 Z nichžto dworská pára nadělává hrdaušfů,
 Žádný z těch, co marnosti gen swětské znagi,
 Poněwadž gim swětské huby piškawagi.
 Milostnjček náš byl paubě swaťátko,
 W newinnosti pěstované sličné mládátko;
 W krásnau geho dušinfu nic zlého nepřišlo,
 Aniž špinawého slowa z ust mu newyšlo:
 Naproti wšak tomu pišně zpiwal hlasité,
 Říkal O r é m u s a B e n e d i c i t e,
 Uměl modlitbičky, uměl ljběžnými hlásky
 Říkat N a s s e M a t k a W e l e b n á a W a s s e L á s k y;

Chant second.

On juge bien qu'étant à telle école,
 Point ne manquait du don de la parole
 L'oiseau difert; hormis dans les repas,
 Tel qu'une nonne, il ne déparlait pas:
 Bien est il vrai qu'il parlait comme un livre,
 Toujours d'un ton confit en savoir vivre.
 Il n'était point de ces fiers perroquets
 Que l'air du siècle a rendu trop coquets,
 Et qui, sifflés par des bouches mondaines,
 N'ignorent rien des vanités humaines.
 Ver-Vert était un perroquet dévot,
 Une belle ame innocemment guidée;
 Jamais du mal il n'avait eu l'idée,
 Ne disait onc un immodeste mot:
 Mais en revanche il savait des cantiques,
 Des Orémus, des colloques mystiques;
 Il disait bien son Bénédicité,
 Et notre Mère, et votre Charité;

Žádných pomůcek w tom fjdle učení
 Gemu nescházelo k dosáhnutí umělosti.
 Zde i bylo mnoho wycvičených sestřiček,
 Gimžto zewrub známa byla sja písniček,
 Starých, nových, genž se zpjwagi w čas gesliček.
 Divli, že ten schopný žák, kdž w gegich škole pobyl,
 Na wzdor učitelkynjm si welkých nauk dobyl?
 Obratně i gegich řeči následowal,
 Bahawost tu pobožnau, ta swatá wnwzdychání,
 Rozwlačité w zpěwu oforowání
 Wrfawých těch holubinek šťastně wytwarował:
 Zkrátka, co gen choralistce slusj wěděti,
 Milaussek to wěděl z paměti.

Zásluhj tak wznesené, w gdech potud kláštera
 Znamé, nedaly se déle vfrnti;
 Po Newersu celém s rána, s večera
 Nebylo nic gináčšjho slyšet mluwiti,
 Nežli o přiběžich geho utěšených
 U geptissek přeblažených;
 Z samého i Moulins přišli gsau ho spatřiti.
 Přes prah mluwjrnj ctný Milek gestě newyfročil:
 Sestra Melania wždy se stwěgje w fmentowém

Il savait même un peu du soliloque,
 Et des traits fins de Marie Alacoque :
 Il avait eu, dans ce docte manoir,
 Tous les secours qui mènent au savoir.
 Il était là maintes filles savantes
 Qui mot pour mot portaient dans leurs cerveaux
 Tous les noëls anciens et nouveaux.
 Instruit, formé par leurs leçons fréquentes,
 Bientôt l'élève égala ses régentes :
 De leur ton même adroit imitateur,
 Il exprimait la pieuse lenteur,
 Les saints soupirs, les notes languissantes
 Du chant des sœurs, colombes gémissantes :
 Finalement, Ver-Vert savait par cœur
 Tout ce que sait une mère de chœur.

Trop resserré dans les bornes d'un cloître,
 Un tel mérite au loin se fit connoître ;
 Dans tout Nevers, du matin jusqu'au soir,
 Il n'était bruit que des scènes mignonnes
 Du perroquet des bienheureuses nonnes ;
 De Moulins même on venait pour le voir.
 Le beau Ver-Vert ne bougeait du parloir :
 Sœur Mélanie, en guimpe toujours fine,

Náprsníčku ptáka nosívala,
 Každému i hosti, gať ho zočil,
 O sličnosti jeho barev, o dětinství cukrovém
 A obdivení vypravovala;
 Libé jeho povahy všech srdce gímaly.
 Však i kauzly krásot vábit přestaly,
 Když se autličkého příchozence hlásky slýchaly.
 Pln gsa ctnostných zdvořilostí,
 Gimžto nejmladší ho naučily profesky,
 Počal ptáček přeslavný a přehezky
 V každém okamžení novau čiperností
 Vypravovat půvabné své nálezky:
 Gistě muž se řci k jeho chvále švárné,
 Ač se zřídka řečník z toho chlubívá,
 Nižádný že nespál w celé posluchárně,
 Gať se stává, veřejně kdýž řečník mluvívá,
 Všickni poslauchagje divili se zdárné
 Mozkowici, w njžto wtip a pamět přebíwa;
 Pokorný však wjtěz, nenávisťník sláwy
 Marné, kofosiw se pouklonil hláwy.
 V zvučných zawjrkách své věci odříkávaw
 Ustička co klášternice šaužowávaw,
 Polloniw se gaťo wywoleneč obgasněný,
 Rozpustil pať swůg žbor pohnutý a obdivený.

Portait l'oiseau : d'abord aux spectateurs
 Elle en faisait admirer les couleurs,
 Les agréments, la douceur enfantine ;
 Son air heureux ne manquait point les cœurs.
 Mais la beauté du tendre néophyte
 N'était encor que le moindre mérite ;
 On oubliait ces attraits enchanteurs,
 Dès que sa voix frappait les auditeurs.
 Orné, rempli de saintes gentillesse,
 Que lui dictaient les plus jeunes professes,
 L'illustre oiseau commençait son récit ;
 A chaque instant de nouvelles finesses,
 Des charmes neufs, variaient son débit :
 Eloge unique et difficile à croire
 Pour tout parleur qui dit publiquement,
 Nul ne dormait dans tout son auditoire ;
 Quel orateur en pourrait dire autant ?
 On l'écoutait, on vantait sa mémoire ;
 Lui cependant, stylé parfaitement,
 Bien convaincu du néant de la gloire,
 Se rengorgeait toujours dévotement,
 Et triomphait toujours modestement.
 Quand il avait débité sa science,
 Serrant le bec et parlant en cadence,

Slova šlechetná a paubé lahodn
 Z ust mu plynuly, gen mimo některá
 Slůwka, gimž ho naučila z náhody
 Sester našich přetrásawá wyřídilka
 Při mřížkách a w teyncei fláštěra,
 Když ge trápjwala dlouhá chwilká.

Tak žil Belebnjček w hnjzdě utěšeném,
 W pánu, w duchu swatosti a prawé maudrosti,
 Zlustaučků co mnich a gať ten w stawu ctěném,
 Wživ ochotné ne gedné Héby *) wraucnosti,
 Spanilý co wěrnost w srdci roznjceném,
 Wždnycky milowán, gsa wždnycky hoden milosti,
 Wlidný, ctnostmi wonný, upeywarý, řádný,
 Dokud po cestách ho nezkažil swět zrádný.

Ale giž se trudné paměti čas bliži,
 Rozsaudný čas, genž tmau sláwu geho tíži.
 O té hrozné zmjnký, hanby, neřesti!
 Osudnj té pauti, plné neštěstí!
 Zali twé gmě w letopisích snižj? —
 Slawautnost, ach! plodj nebezpečenstwí,
 Žiwot ukrytý wždý blahoslawenstwí.

*) Bohyně mladości a ženské krásy, genž w Olympu
 nápojem bohům posluhowala.

Il s'inclinait d'un air sanctifié,
Et laissait là son monde édifié.
Il n'avait dit que des phrases gentilles,
Que des douceurs, excepté quelques mots
De médisance, et tels propos de filles
Que par hasard on apprenait aux grilles,
Ou que nos sœurs traitaient dans leur enclos.

Ainsi vivait dans ce nid délectable,
En maître, en saint, en sage véritable,
Père Ver-Vert, cher à plus d'une Hébé,
Gras comme un moine et non moins vénérable,
Beau comme un cœur, savant comme un abbé,
Toujours aimé, comme toujours aimable,
Civilisé, musqué, pincé, rangé,
Heureux enfin s'il n'eût pas voyagé.

Mais vint ce temps d'affligeante mémoire,
Ce temps critique où s'éclipse sa gloire.
O crime ! ô honte ! ô cruel souvenir !
Fatal voyage ! aux yeux de l'avenir
Que ne peut-on en dérober l'histoire !
Ah ! qu'un grand nom est un bien dangereux !
Un sort caché fut toujours plus heureux.

Milka příkladem mi věřte, že se plíží
 V patách zřáza mravů, čím se více nahodí
 Komu wtipu, čím mu více štěstí lahodí.

„Sláva gasná, hlučnou držíc traubu,
 „Na perutech Powěsti
 „Reforných twých činů milau leti chlaubu
 „Swětům w známost uvesti,
 „Do N a n t e s i rozhlasem tě roznesti” *)
 Zde ten rád, gať každý wj, kdož není cizinec
 W Francouzích, má dwogetihodných matek owčinec,
 Genž, gať všudy gindy, zvláště w tom národu
 Nejprawnější wědj každau příhodu.
 Cotwa zvěděl, co o Papaušfowi se chwáli,
 Giž ge zwiďawka, zdaž tomu prawda, páli.
 Zwiďawkau, genž diwfu gafo oheň žžirá,
 Septiřka diw neumjrá.
 K ptáku do Newersu gegich srdce letěgi,
 Dwaciti i sestrám hlawn proň se třestěgi.
 Hned i ozdobnými slowy
 Na Welebnau Panj list se wyhotowj,

*) Slova ta z nejwznessenější ódy, genž r. 1812.
 od mého přítele Swobodn Nawarowského na wy-
 sokých školách Pražských dwafráte k obdiwu wal-
 ně shromážděných Wlastenců (mezi nimiž Nej-

Sur cet exemple on peut ici m'en croire,
Trop de talents, trop de succès flatteurs,
Traînent souvent la ruine des mœurs:

Ton nom, Ver-Vert, tes proïesses brillantes,
Ne furent point bornés à ces climats;
La Renommée annonça tes appas
Et vint porter ta gloire jusqu'à Nantes.
Là, comme on sait, la Visitation
A son bercail de révérendes mères,
Qui, comme ailleurs, dans cette nation,
A tout savoir ne sont pas les dernières;
Par quoi bientôt, apprenant des premières
Ce qu'on disait du perroquet vanté,
Désir leur vint d'en voir la vérité.
Désir de fille est un feu qui dévore,
Désir de nonne est cent fois pis encore.
Déjà les cœurs s'envolent à Nevers;
Voilà d'abord vingt têtes à l'envers
Pour un oiseau. L'on écrit tout-à-l'heure
En Nivernais à la supérieure,

vyšší Purgkrabj, kníže Lobkovic a jiní se stě-
li) přednesena byla, původně o strašném Žižkovi
básněná, zde na šprýmowného Papauška obrá-
ná čtenáře snad zajímá?

W němž se žádá, aby ptáka spanilého
 Po Loirském praudu poslat račila,
 Aby u břehu i Nantetského
 Jeho lepota se slawila,
 Nutličká i žádost sester wsšech se splnila.

List se wyprawj. — Kdy odpowěd as přiletj? —
 W dwanácti dnech. — Ach to celé stoletj!
 List gde za listem, a za obsilkau obsilka;
 Spanj prchne; tužbau mře i sestra Cecylka.

Již se do Newersu psanj dostává.
 Powážná wěc; walný sněm se swolává.
 Taká žádost děsj wsšech počátkem.
 Stratit Milausska! O nebe, radč chcem umřjti!
 Což w těch hrobjch, což w těch pustých wěžjch začjti,
 Když se rozžehnáme s milým paupátkem?
 Nejmladšj tak panny bėdowaly,
 Jegichž čilá srdce zahálky se nabažiwšse
 Kratochwiljm newinným se otwjraly:
 Wěru, zde tak těsně uzavřjny bywšse
 Aspoň maličkostj tau se objraly,
 Nad to giného i ptáka z srdci wyhostiwšse
 S ubohým gen Papausskem se těšjwaly.

Pour la prier que l'oiseau plein d'attraits
Soit, pour un temps, amené par la Loire;
Et que, conduit au rivage nantais,
Lui-même il puisse y jouir de sa gloire,
Et se prêter à de tendres souhaits.

Le lettre part. Quand viendra la réponse?
Dans douze jours: quel siècle jusque-là!
Lettre sur lettre, et nouvelle semonce:
On ne dort plus; sœur Cécile en mourra.

Or, à Nevers arrive enfin l'épître.
Grave sujet; on tient le grand chapitre.
Telle requête effarouche d'abord.
Perdre Ver-Vert! O ciel! plutôt la mort!
Dans ces tombeaux, sous ces tours isolées,
Que ferons-nous si ce cher oiseau sort?
Ainsi parlaient les plus jeunes voilées,
Dont le cœur vif, et las de son loisir,
S'ouvrait encore à l'innocent plaisir:
Et, dans le vrai, c'était la moindre chose
Que cette troupe étroitement enclose,
A qui d'ailleurs tout autre oiseau manquait,
Eût pour le moins un pauvre perroquet.

Na tom však se šnesly matky Zákonnice,
 V rádnicí té starobylé předsednice,
 Gimžto oheň lásky nezahříval srdeček,
 Aby na čtrnáct dní osířelý holeček
 Do Nantes se poslal; neb se obávaly
 Maudré hlavy, aby twrdossigné odepření
 Neztropilo mezi nimi rozkmotření;
 Lento náleží zakuslené rady daly.

Wyprávěd ta z ctihodného Starost wyboru
 Madělala w obci Mladších mnoho odporu:
 Gafá obět! Zdaliž možná tomu přivoliti?
 Prawdali gest, sestra Seraphina řekla,
 My že žigem magjee ho pohřessiti!
 Ach, gať tam se matka Kostelnice lekla,
 Třikrát bledne, čtyřikrát lká, ducha tratí,
 Pláče, škrípí, omdlívá, řeč se jí hatí.
 Vše se rmautí. Newjm gafé předcchtění
 Gim tak černě zobrazilo geho odlaučení;
 Hružy, genž ge we dne trápily,
 V nočních snách se zdwognásobily.
 Marný žel! Giž chwile žalostná se hrne,
 V nižto od neshťastných břehů má se odplauti,
 Na rozchodnau každá hořem trne
 Magje přeufrutné rozlaučení začnauti:

L'avis pourtant des mères assistantes,
De ce sénat antiques présidentes,
Dont le vieux cœur aimait moins vivement,
Fut d'envoyer le pupille charmant
Pour quinze jours ; car, en têtes prudentes,
Elles craignaient qu'un refus obstiné
Ne les brouillât avec nos sœurs de Nantes :
Ainsi jugea l'état embéguiné.

Après ce bill des miladys de l'ordre,
Dans la commune arrive grand désordre :
Quel sacrifice ! y peut-on consentir ?
Est-il donc vrai ? dit la sœur Séraphine :
Quoi ! nous vivons, et Ver Vert va partir !
D'une autre part, la mère sacristine
Trois fois pâlit, soupire quatre fois,
Pleure, frémit, se pâme, perd la voix.
Tout est en deuil. Je ne sais quel présage
D'un noir crayon leur trace ce voyage ;
Pendant la nuit, des songes pleins d'horreur
Du jour encor redoublent la terreur.
Trop vains regrets ! l'instant funeste arrive :
Jà tout est prêt sur la fatale rive ;
Il faut enfin se résoudre aux adieux,
Et commencer une absence cruelle :

Gafo hrdlička si každá sestra povzdychává,
 A již napřed nuzutého wdowstwj oplakává.
 O gať při laučeni hubičkugi
 Kochánka! Gať autle hořekugi!
 Derauce se o něj slzami ho pokropugi!
 Ale čím spíš z toho sídla giti má,
 Tím víc půwabu a wtipu widět dá;
 Poslěz, gať se probral z věži
 Klášterských, s ním Amor běží.
 „Něg se dobře, leť kam wolá čest, můg synu,
 „Brať se u prwnjm wšech ctnostj kauzlenj;
 „Wjtr hlad ti bauřnau řeky rozwalinu!
 „Gáť wšak w tomto smutném osamotněni
 „Násilně gsauc s tebau rozlaučena zhygnu
 „W temné neznalosti, bez potěšeni;
 „Twůg běh, Blataussku, buď s štěstím nerozwodný,
 „Buď wždy ctěn gať Milčat synek přworodný.”
 Tak se gedna šwárná geptiška s ním žehnala,
 Která pro wyraženi své dlouhé chwílkj
 Poufrňwávala do postýlkj
 Racina *), w němž často modlitby své konala.

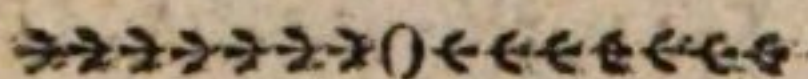
*) Starší Racine seznámil se s wýbornými wzor-
 y řeckých Tragiků Francouzům krásných smutno-
 her zanechal. Prawi někdoš u Batteur (přelo-
 ženjm Kamlerowým w Lipsku 1802, II. str. 359)

Jà chaque sœur gémit en tourterelle,
 Et plaint d'avance un veuvage ennuyeux.
 Que de baisers au sortir de ces lieux
 Reçut Ver-Vert! Quelles tendres alarmes!
 On se l'arrache, on le baigne de larmes:
 Plus il est près de quitter ce séjour,
 Plus on lui trouve et d'esprit et de charmes.
 Enfin pourtant il a passé le tour:
 Du monastère, avec lui, fuit l'Amour.
 Pars, va, mon fils, vole où l'honneur t'appelle;
 Reviens charmant, reviens toujours fidèle;
 Que les zéphyr s te portent sur les flots,
 Tandis qu'ici dans un triste repos
 Je languirai forcément exilée,
 Sombre, inconnue, et jamais consolée;
 Pars, cher Ver-Vert, et, dans ton heureux cours,
 Sois pris partout pour l'ainé des Amours!
 Tel fut l'adieu d'une nonnain poupine,
 Qui, pour distraire et charmer sa langueur,
 Entre deux draps avait à la sourdine
 Très souvent fait l'oraison dans Racine,

o něm, že gest hrdlička, ana w myrtowjm u pro-
 střed růží wrká. Tjm, a pak že předměty někte-
 rých svých smutnoher z písma sw. si wzal, rád se
 u geptišťeš čítal.

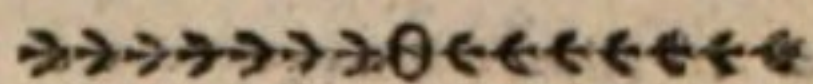
Snad by byla šla i za rozmilým žvátoran,
Kdyby nebránil jí klášter trojí závoran.

Giž se stalo. W lod se žertowniček vnáší,
Čtnostmi potud stkvělý, w newinnosti howorný;
Kž se srdce geho neřestí wždy stráší,
Kž se gednau wratí do kláštera pokorný!
Dutá plachta dmauc se w powětří se wznáší,
Větrík věge od wýchodu k plawbě wýborný,
Gef se rozlihá wod wlnobitných, toč
Korahew se, odgižděgi, giž gsau z očí.

Et qui, sans doute, aurait, de très grand cœur,
Loin du couvent suivi l'oiseau parleur.

Mais c'en est fait, on embarque le drôle,
Jusqu'à présent vertueux, ingénu,
Jusqu'à présent modeste en sa parole :
Puisse son cœur, constamment défendu,
Au cloître un jour rapporter sa vertu !
Quoi qu'il en soit, déjà la rame vole,
Du bruit des eaux les airs ont retenti ;
Un bon vent souffle, on part, on est parti.

Z p ě w t ř e t ě

Na též rychloplynné lodi, w niž se wprawil
 Swatý pták, i giný lid se plawil.
 Krásotinky dvě, tři drağauni,
 Jedna fogná, geden mnich, dva Gasfauni: *)
 Z fázně wyflauzlému fláßternjku
 Nemohloť býť lepšich společnjků!
 Papausseť byw chowán mezi swěticienti,
 Zdál se nyní býti w cizí zemi;
 Nepowědom gegich nářečj
 Ztrnul nad věcmi i nad řečj;
 Nebylo tu slůwek ewangelických,
 Ani modlitbiček. frařaučých,
 Swatých rozprávek a textů biblických,
 Bať ge slýchal u Westáleť slařaučých.
 Co tu slyšet bylo, znělo notau hrubau;
 Drağauni, ten brať ne tuze zbožný, hubau

*) Obywatelé fraginy Gascoigne gsau wykřičenj
 swastalové s chlubnými pljcemi; Čechům známěg-

*****0*****

Chant troisième.

La même nef, légère et vagabonde,
 Qui voiturait le saint oiseau sur l'onde,
 Portait aussi deux nymphes, trois dragons,
 Une nourrice, un moine, deux Gascons :
 Pour un enfant qui sort du monastère,
 C'était échoir en dignes compagnons !
 Aussi Ver-Vert, ignorant leurs façons,
 Se trouva là comme en terre étrangère ;
 Nouvelle langue, et nouvelles leçons.
 L'oiseau surpris n'entendait point leur style..
 Ce n'étaient plus paroles d'évangile,
 Ce n'étaient plus ces pieux entretiens,
 Ces traits de bible et d'oraisons mentales,
 Qu'il entendait chez nos douces Vestales,
 Mais de gros mots, et non des plus chrétiens :

ſſi gſau tjm ſmſſem rſbñkárí; wiz o nich
 Balb. Misc. I. p. 126. Schaller's Budw. Kr. S. 94.

Newypláflau gafo fuchynfáři,
 Aby zapudili dlahau chwili od cesty,
 A sláwě Bacha genom zpíwali;
 Tu zas gafo pouličnj písničfáři
 Časfauni a tři ty newěsty
 W písnych o záwod se střídali;
 Tamto příwoznjci zas se dussowali,
 Čertowali, hromowali, sakrowali:
 Gadrně a mužně hlasny wyráželi,
 Gaf by na notách to wšsecko měli.
 Papaussek w tom hřmotu zmatený a wyděšený
 Čeknil bogácně, ač nerád, celý zamlčený;
 Ni se osmělil se wytasiti,
 Newěda co mysliti, co promluwiti.

Na cestě řdyž rozkoljbat fu rozprávce
 Čhtěli stauljeho usta wrtohlawce;
 Tu se ptá pan Gráter Lubin, posswa řeholnjfů
 Dowádivých: Gaf se wede krásný possmaurnjfu?
 Dobrotisko k nim se umjliti čtěge
 Podlé zwyku těžce sobě poupěge
 Řek gaf školnjf z listku: Zdráwas Sestřičko:
 A slowu „Zdráwas“ w smjch a checht se dali,
 Ubožáčka wšickni špincowali.

Car les dragons, race assez peu dévote,
 Ne parlaient là que langue de gargote;
 Charmant au mieux les ennuis du chemin,
 Ils ne fêtaient que le patron du vin:
 Puis les Gascons et les trois péronnelles
 Y concertaient sur des tons de ruelles:
 De leur côté les bateliers juraient,
 Rimaient en dieu, blasphémaient et sacraient;
 Leur voix, stylée aux tons mâles et fermes,
 Articulait sans rien perdre des termes.
 Dans le fracas, confus, embarrassé,
 Ver-Vert gardait un silence forcé;
 Triste, timide, il n'osait se produire,
 Et ne savait que penser ni que dire.

Pendant la route on voulut par faveur
 Faire causer le perroquet rêveur.
 Frère Lubin, d'un ton peu monastique,
 Interrogea le beau mélancolique:
 L'oiseau bénin prend son air de douceur,
 Et, vous poussant un soupir méthodique,
 D'un ton pédant répond, Ave, ma soeur.
 A cet Ave, jugez si l'on dut rire;
 Tous en chorus bernent le pauvre sire.

Wida tak se šfádliť dobré srďčko
 Dúwtipowal se, že prořek hlaupé slowičko,
 Že se spolumatkám hrubě nezawděčj,
 Nebudeli lépe honěn w spolubratrů řeči:
 Z přirozenj nápyšný a chwály
 Gladkým do té chvíle kogen kauřem
 Neodolal nynj, w mjře negsa stálý,
 Wyswědjećm sláwu geho bauřem;
 Ausstipky ty hnětly, trpěliwost hymula,
 Newinnost i předešlá s nj minula.
 Newděčně si k býwalým swým panjm počjal,
 W srđci swém i dobré sestry profljal,
 Že, gať myslil, gegjdy péče opomenula
 Krásné franciny geg učit štkwaucjm bystrostem,
 Zwufům gadrným a lepostem.
 Žem se přiučiti toliko teď bažil,
 Méně mluwit, wjc wšak rozmyšlet se snažil.
 Pták gsa zwjře plné filipů,
 Šned i tolik dúwtipů
 Měl, že pro ty nowé tryndy
 Starým pletkám dáti musj kwindy;
 Za dwa dni giž o nich wěděl co řdy gindy,
 Wjc se drağaunů mu ljbj howořenj
 Nežli geptiřek etné lahoženj,

Ainsi berné, le novice interdit
 Comprit en soi qu'il n'avait pas bien dit,
 Et qu'il serait malmené des commères,
 S'il ne parlait la langue des confrères :
 Son cœur, né fier, et qui, jusqu'à ce temps,
 Avait été nourri d'un doux encens,
 Ne put garder sa modeste constance
 Dans cet assaut de mépris flétrissants :
 A cet instant, en perdant patience,
 Ver-Vert perdit sa première innocence.
 Dès-lors ingrat, en soi-même il maudit
 Les chères sœurs ses premières maîtresses,
 Qui n'avaient pas su mettre en son esprit
 Du beau français les brillantes finesses,
 Les sons nerveux et les délicatesses.
 A les apprendre il met donc tous ses soins,
 Parlant très peu, mais n'en pensant pas moins,
 D'abord l'oiseau, comme il n'était pas bête,
 Pour faire place à de nouveaux discours,
 Vit qu'il devait oublier pour toujours
 Tous les gaudés qui farcissaient sa tête ;
 Ils furent tous oubliés en deux jours,
 Tant il trouva la langue à la dragonne
 Plus du bel air que les termes de nonne !

Rázem slyšké tlachaniny lapá,
 (Ach, gať mládež zlého hned se chápá!)
 Bymluvné, až nepodobno f wjře,
 Bylo, gárku, rázem cwičné zwiře,
 Hůř než starý ďábel we fropence pohřžžený
 Klel a zlořečil co nezawřený:
 Wyhláštěné prawidlo ať mlčj,
 Nižádný že pagednau se zwlčj.
 Marná řeč! wždyť w glosinstwji náš ptáť
 Dossel mistrwstwji, ač nikdy nebyl žáf.
 W pamět wtisť si zlatau abecedu,
 Gať gi při té plawbě slýchal od nezbedů;
 Zatra .. gestli w wzteku wysšlo komu,
 Zatra se mu od ust odrážela hromů:
 Tehdy od té holoty byw chwálen,
 Spatnau zásluhau tau zpnyšňowal,
 A gen swětu, od něhož byl šálen,
 Nectnau cti se ljbít snažowal,
 Wtipem pletyaw swým, byw mrzce šfálen
 Swětáfům gen swětšky řečňowal:
 Ach, tať pohorššlívň příklad swádj,
 Newiňátko z nebes f ďáblu pádj!

En moins de rien, l'éloquent animal,
 (Hélas ! jeunesse apprend trop bien le mal !)
 L'animal, dis-je, éloquent et docile,
 En moins de rien fut rudement habile.
 Bien vite il sut jurer et maugréer
 Mieux qu'un vieux diable au fond d'un bénitier.
 Il démentit les célèbres maximes
 Où nous lisons qu'on ne vient aux grands crimes
 Que par degrés : il fut un scélérat
 Profès d'abord, et sans noviciat.
 Trop bien sut-il graver en sa mémoire
 Tout l'alphabet des bateliers de Loire ;
 Dès qu'un d'iceux, dans quelque vertigo,
 Lâchait un mor... ! Ver-Vert faisait l'écho :
 Lors applaudi par la bande susdite,
 Fier et content de son petit mérite,
 Il n'aima plus que le honteux honneur
 De savoir plaire au monde suborneur ;
 Et, dégradant son généreux organe,
 Il ne fut plus qu'un orateur profane :
 Faut-il qu'ainsi l'exemple séducteur
 Du ciel au diable emporte un jeune cœur !

Be dnech smutné hry té co as činíte
 V oněmělé samotě své klášterské,
 Čisté Milostenky paussky Newerské?
 Snad a bez snadu dewjtnj flawjte,
 Lěkawý by newděčnj se wrátil,
 Proň se darmo slzy ligi od očí,
 Genž gho mrzké oblibiw si otročj,
 Samoděf tak s láskou wážnoř ztratil.
 Bez pochyby přistup kláštera
 Panj Dmržalka tehdaž oblehla;
 Howornost, genž s rána, s wečera
 Mřjžky obživowala, i uběhla.
 Přestaňte giž slibůw, nenj Papaussek
 Wje gich hoden, nenj drahý zlataussek;
 Papaussek, to někdy sličné dobrotisko,
 Srdce čistého a ducha horliwého,
 Mámli řci? čertowo gest topořiřko,
 Lotras odpadlý, pln ducha rauhawého;
 Lehci wětrowé a Nymphy wodnj
 Wassim radostnům žněm byli škodnj.
 Nechwalte giž množstwj geho umění,
 Stogili zač wtip, fde nenj fázně?
 Wylučte ho z mysli: bez wšj bázně
 Nestyda dal wtip a srdce w zlehčení.

Pendant ces jours, durant ces tristes scènes,
 Que faisiez-vous dans vos cloîtres déserts,
 Chastes Iris du couvent de Nevers?
 Sans doute, hélas! vous faisiez des neuvaines
 Pour le retour du plus grand des ingrats,
 Pour un volage indigne de vos peines,
 Et qui, soumis à de nouvelles chaînes,
 De vos amours ne faisait plus de cas.
 Sans doute alors l'accès du monastère
 Était d'ennuis tristement obsédé;
 La grille était dans un deuil solitaire,
 Et le silence était presque gardé.
 Cessez vos vœux, Ver-Vert n'en est plus digne;
 Ver-Vert n'est plus cet oiseau révérend,
 Ce perroquet d'une humeur si bénigne,
 Ce cœur si pur, cet esprit si fervent;
 Vous le dirai-je? il n'est plus qu'un brigand,
 Lâche apostat, blasphémateur insigne:
 Les vents légers et les Nymphes des eaux
 Ont moissonné le fruit de vos travaux.
 Ne vantez point sa science infinie:
 Sans la vertu, que vaut un grand génie?
 N'y pensez plus: l'infâme a, sans pudeur,
 Prostitué ses talents et son cœur.

Bliž a bliž se k Mantefum giž táhli,
 Kdežto nedočkané sestry prahly:
 Tužbě gegich den tak pozdě vycházel,
 S oblohy zas příliš brzo zacházel.
 W omrzavé chvíli naděg' lychotivá,
 A oflamánj nás wždy wtipně lštivá,
 Slibila jim ptáka zvedeného,
 Ducha čackého a příkladného,
 Hlasu autličkého, dusse cudné,
 Powah mjrnhých, wtipu milostného:
 Wšak ó žel! D nadálosti bludné!

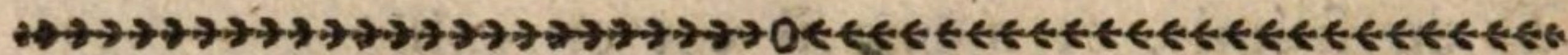
Lod s swau čeledj giž w stanowishti přistala.
 Kupowačka klášternj zde pilně sedala.
 Hned gať list se poslal, Rewersškým ne tuze whod,
 Každíčký den ptáka s odpovědj čekala;
 Oči gegi taulaly se po hladině wod,
 Gať by wykaukati chtěly rekonosnau lod.
 Strafoš po swém na břeh wysazenj
 Poznal geptisťku hned po twárenj,
 Po očičku swatě pokufugjejm,
 Tenké raussce, swárném zawjgenj,
 Bjlých rukawíčkách, hlásku kwjlcjcm,
 Ale nejwíc po frjžku se blyšťjcm:

Déjà pourtant on approche de Nantes,
 Où languissaient nos sœurs impatientes :
 Pour leurs désirs le jour trop tard naissait,
 Des cieux trop tôt le jour disparaissait.
 Dans ces ennuis, l'espérance flatteuse,
 A nous tromper toujours ingénieuse,
 Leur promettait un esprit cultivé,
 Un perroquet noblement élevé,
 Une voix tendre, honnête, édifiante,
 Des sentiments, un mérite achevé :
 Mais ô douleur ! ô vaine et fausse attente !

La nef arrive, et l'équipage en sort.
 Une tourière était assise au port.
 Dès le départ de la première lettre,
 Là chaque jour elle venait se mettre ;
 Ses yeux, errant sur le lointain des flots,
 Semblaient hâter le vaisseau du héros.
 En débarquant auprès de la béguine,
 L'oiseau madré la connut à sa mine,
 A son œil prude ouvert en tapinois,
 A sa grand' coiffe, à sa fine étamine,
 A ses gants blancs, à sa mourante voix,
 Et, mieux encore, à sa petite croix :

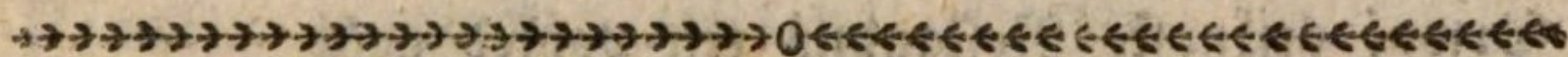
On se zpauzew po wogansku flel,
 Ke wšsem čertům gyt gi odporučil,
 Za drağaunem radč se šmendit chtěl,
 Gehož hrubý šplecht mu žřetelněgi zněl,
 Než by litanyjm zas se učil,
 Obřady a poklonami mučil:
 Čhtěg neb nechtěg Jarosláweš zdurděný
 Na nocleh se bráti musil proklený.
 Giž se nese; nic mu naplat křik a wzteš:
 Po cestě, prý, Kupowačku notně seš;
 Do křku, gaš prawj onemno,
 Ten, ač žádný gistě newj, w rameno;
 (Wěru mnoho na tom nezáleži!)
 Poslěz Beáta ho do flášterských wěži
 Přinášši, ne bez welkého wondání;
 Křik se stane, během běhaucjm hned wššedny běži,
 Gaš se pro tu nowinku w zwon sezwání.
 Wššeho zanechawšše, bylně právě w kůru,
 Gaš by měly křidla, zchopily se wzhůru.
 Ontě zde, má Sestro, ontě! křičely,
 Dřestjic se ho widět pádem běžely;
 Mnohá stařenka, genž gindy křofy měřila,
 Zapomenauc na tž wahawých swých roků
 Zmladla; Matka Angelika pádila
 Ponepřiw i w negeptišském skofu.

Il en frémit, et même il est croyable
 Qu'en militaire il la donnait au diable;
 Trop mieux aimant suivre quelque dragon,
 Dont il savait le bachique jargon,
 Qu'aller apprendre encor les litanies,
 La révérence, et les cérémonies.
 Mais force fut au grivois dépité
 D'être conduit au gîte détesté.
 Malgré ses cris, la tourière l'emporte:
 Il la mordait, dit-on, de bonne sorte,
 Chemin faisant; les uns disent au cou,
 D'autres au bras; on ne sait pas bien où:
 D'ailleurs, qu'importe? A la fin, non sans peine,
 Dans le couvent la Béate l'emmène;
 Elle l'annonce. Avec grande rumeur
 Le bruit en court. Aux premières nouvelles
 La cloche sonne. On était lors au chœur;
 On quitte tout, on court, on a des ailes:
 „C'est lui, ma sœur! il est au grand parloir!”
 On vole en foule, on grille de le voir;
 Les vieilles même, au marcher symétrique,
 Des ans tardifs ont oublié le poids:
 Tout rajeunit; et la mère Angélique
 Courut alors pour la première fois.

Spěw čtvrtý.

Ptáť se wystawj, tu okem dosti
 Wynwaleným naň se djwagi:
 A to právem, geho wnitřnj zlosti
 Newjdané krásy skřýwagi;
 Wzhled ten wjtězný, ty způsobnosti
 Nowých půwabů mu dāwagi.
 Takli, pro Bůh! na čele i lháře
 Střwjt se může newinnosti záře!
 O že po zewnitřnjch tazjch bezbožná
 Srdce poznat gest wěc skoro nemožná!
 Tolif wnadám nemohšse se nadiwiti,
 Wedna přes druhau se gala howořiti;
 Kdo by ten rog slýchal wučet,
 S těžkem Zeusůw hrom by slyšsel hlučet:
 On ač radostným byw křikem wjtán
 Nepromluwil slowa pobožného,
 Okem házel gafo mladý Karmelitán.

Chant quatrième.

On voit enfin, on ne peut se repaître
 Assez les yeux des beautés de l'oiseau :
 C'était raison, car le fripon pour être
 Moins bon garçon n'en était pas moins beau ;
 Cet œil guerrier et cet air petit-maître
 Lui prêtaient même un agrément nouveau.
 Faut-il, grand Dieu ! que sur le front d'un traître
 Brillent ainsi les plus tendres attraits !
 Que ne peut-on distinguer et connaître
 Les cœurs pervers à de difformes traits !
 Pour admirer les charmes qu'il rassemble,
 Toutes les sœurs parlent toutes ensemble :
 En entendant cet essaim bourdonner,
 On eût à peine entendu Dieu tonner.
 Lui cependant, parmi tout ce vacarme,
 Sans daigner dire un mot de piété,
 Roulait les yeux d'un air de jeune Carme.

První stížnost. Nestaudný ten pohled geho
 Pohoršil hned zboru pannenského.
 Druhá tato: Belebná kdýž Máti
 Přeworisse spustťákowi chtěla dáti
 W duchu skraussenosti wážnau domluwu,
 Gednjm slowem za celau swau omluwu
 Gen tak na odbyť a potupně
 Nepomyšliv že až hrůza osupně,
 Hensel můg, co padauch, tuto k ní měl promluwu:
 „Kýho kozla! geptissky gsau střeleny!“
 Slowům těm, gak wyprawuge fronyka,
 Po cestě byl od chasnjkůw učený.
 Na tom promluwenj Sestra Hedwika
 Ustnuwssi chtě ho uchlácholit
 Blidně rce: Pfun bratře neymilegssj!
 Neymilegssj bratřísko tjm urputněgssj,
 Dalť gi gméno, k němuž nelze rýmu w českém wolit.
 Pánbůh s námi! Tenť gest čárownjk, má Matko,
 Wece Sestra; Bože neyswětěgssj!
 Gaký lotras! Papaussek ten, tenliž newiňátko?
 On co holomek, genž ssibenici oprássil,
 Zaflew „hrom tě zabj“ wssedněch postrássil.
 Každá přissla, by mu hubu staulila
 Nemrawnau, wssak každá sirty táhnaut musila.

Premier grief. Cet air trop effronté
 Fut un scandale à la communauté.
 En second lieu, quand la mère prieure,
 D'un air auguste, en fille intérieure,
 Voulut parler à l'oiseau libertin,
 Pour premiers mots et pour toute réponse,
 Nonchalamment, et d'un air de dédain,
 Sans bien songer aux horreurs qu'il prononce,
 Mon gars répond, avec un ton faquin :
 „Par la corbleu ! que les nonnes sont folles !”
 L'histoire dit qu'il avait, en chemin,
 D'un de la troupe entendu ces paroles.
 A ce début, la sœur Saint-Augustin,
 D'un air sucré, voulant le faire taire,
 Et lui disant, Fi donc, mon très cher frère !
 Le très cher frère, indocile et mutin,
 Vous la rima très richement en tain.
 Vive Jésus ! il est sorcier, ma mère !
 Reprend la sœur. Juste Dieu ! quel coquin !
 Quoi ! c'est donc là ce perroquet divin ?
 Ici Ver-Vert, en vrai gibier de Grève,
 L'apostropha d'un La peste te crève !
 Chacune vint pour brider le caquet
 Du grenadier, chacune eut son paquet :

Turlupinant les jeunes précieuses,
 Il imitait leur courroux babillard;
 Plus déchaîné sur les vieilles grondeuses,
 Il bafouïait leur sermon nasillard.
 Ce fut bien pis, quand, d'un ton de corsaire,
 Las, excédé de leurs fades propos,
 Bouffi de rage, écumant de colère,
 Il entonna tous les horribles mots
 Qu'il avait su rapporter des bateaux,
 Jurant, sacrant d'une voix dissolue,
 Faisant passer tout l'enfer en revue,
 Les B. les F. voltigeaient sur son bec.
 Les jeunes sœurs crurent qu'il parlait grec.
 „Jour de Dieu! mor...! mille pipes de diables!”
 Toute la grille, à ces mots effroyables,
 Tremble d'horreur; les nonnettes sans voix
 Font, en fuyant, mille signes de croix:
 Toutes, pensant être à la fin du monde,
 Courent en poste aux caves du couvent;
 Et sur son nez la mère Cunégonde
 Se laissant choir perd sa dernière dent.
 Ouvrant à peine un sépulcral organe:
 Père éternel! dit la sœur Bibiane,
 Miséricorde! Ah! qui nous a donné
 Cet Antechrist, ce démon incarné?

Běda! Běda! gafé swědomi as musí mti,
 Genž gaf zatracenec umi fliti?
 Toliž wtíp ten učenosti wybraussený,
 Pro něgž miluge se Papaušsek tak wyhlássený?
 Pryč s nim, cestau swau nechť zas se flidj.
 Na čež Sestra, genž wždy we mluwjrně slidj,
 Kce: O láske Boží! hrozná takowá
 Řeč se mluwj u Newerských našich lidj?
 Nuwe! tak se mládežka tam wychowá!
 Gafý facjř! Bůh ať nás wšech zachowá!
 Dál ať newfročj; s tjm Luciperem
 Leželo by celé peklo nad- i pod flášsterem.

Konec. Bez weliké hádky
 Papauška gsau daly do posádky,
 By se odprawily horšicjho žwátory.
 Pautnjkowi nebylo to na wzdory:
 Klátba wynesla se na bezetného hánce,
 Genž i postižen i předsvědčen byl dosti,
 Že se opowázil k ugmě poctivosti
 Nařknaut swaté panny: litugje psance
 Mález podpisugi s slzau autrpnosti;
 Neb ach, gafé nestěsti, že w swetancjm
 Wěku pokažen byl prachem prachaucjm,

Mon doux sauveur ! en quelle conscience
 Peut-il ainsi jurer comme un damné ?
 Est-ce donc là l'esprit et la science
 De ce Ver-Vert si chéri, si prôné ?
 Qu'il soit banni, qu'il soit remis en route.
 O Dieu d'amour ! reprend la sœur Ecoule,
 Quelles horreurs ! chez nos sœurs de Nevers,
 Quoi ! parle-t-on ce langage pervers ?
 Quoi ! c'est ainsi qu'on forme la jeunesse !
 Quel hérétique ! ô divine sagesse !
 Qu'il n'entre point : avec ce Lucifer,
 En garnison nous aurions tout l'enfer.

Conclusion. Ver-Vert est mis en cage ;
 On se résout, sans tarder davantage,
 A renvoyer le parleur scandaleux.
 Le pèlerin ne demandait pas mieux.
 Il est proscrit, déclaré détestable,
 Abominable, atteint et convaincu
 D'avoir tenté d'entamer la vertu
 Des saintes sœurs. Toutes de l'exécration
 Signent l'arrêt, en pleurant le coupable ;
 Car quel malheur qu'il fût si dépravé,
 N'étant encor qu'à la fleur de son âge,

A že skrýval pod tím peřím velmi
 Krásným dušši honěného šelmy,
 Způsob pohana a černé srdce lotra!
 Pryč se ubírá již u wyprowázení
 Kupovačky nechav štipání a chvění;
 Zakrytá lod běře nezdárného smotra,
 Od mrzutých břehů prchne bez třešnění.

Taková gest nehod jeho Iliada.
 Gafý žel, ach! ztropi jeho zrada,
 Takowau fdyž píšej po svém přigetj
 Sester pohoršj w svém prvním zavřetj!
 Což si počne zausanlivých sester rada?
 Dewět Matek přewelebná řada,
 (Představte si dewět shromážděných stoletj)
 Vcházej do radnice vážným krokem,
 W dlouhých pláštích, slzicím i okem.
 Na plném tu sandu bez wšj naděge,
 Že mu přijmuwa snad mladších přispěge,
 Papaussek gest pohnán w fleci zabeďněný,
 Wšj cti prázen, žádným chráncem obhágený.
 Zbjíraj se hlasj; již dvě Sibylly
 Na lističku černém ortel smrti smaryfugj;
 Gine sestry dvě, genž mén se zbláznily,
 Aby w laupež osudům svým dán byl, usilugj,

Et qu'il portât, sous un si beau plumage,
 La fière humeur d'un escroc achevé,
 L'air d'un païen, le cœur d'un réprouvé !
 Il part enfin, porté par la tourière,
 Mais sans la mordre en retournant au port ;
 Une cabane emporte le compère,
 Et, sans regret, il fuit ce triste bord.

De ses malheurs telle fut l'Iliade.
 Quel désespoir, lorsqu'enfin de retour
 Il vint donner pareille sérénade,
 Pareil scandale en son premier séjour !
 Que résoudront nos sœurs inconsolables ?
 Les yeux en pleurs, les sens d'horreur troublés,
 En manteaux longs, en voiles redoublés,
 Au discréttoire entrent neuf vénérables :
 Figurez-vous neuf siècles assemblés.
 Là, sans espoir d'aucun heureux suffrage,
 Privé des sœurs qui plaideraient pour lui,
 En plein parquet enchainé dans sa cage,
 Ver-Vert paraît sans gloire et sans appui.
 On est aux voix : déjà deux des Sibylles
 En billets noirs ont crayonné sa mort ;
 Deux autres sœurs, un peu moins imbéciles,
 Veulent qu'en proie à son malheureux sort

Mechmež ho, řfau, f neznabožským břehům zljtnauti,
 Genž ho zhlidly s černým Bramanem se ljhnauti:
 Posledních pět řdyž se sgednotilo,
 Tento trest mu usaudilo:
 Dwa měsice w gidle, w pitj ugmu mēg,
 Tři kwěl o samotě, čtyři mlčet zney,
 Zahrad, stolků, komnat, pokrautek se chraň
 Toho času. Tak se nasse wůle staň!
 Přes to, by se geho bjda dowrřila,
 Za stráž, za družku a za žalárnici
 Klášterská se pelefnice wywolila,
 Konwrřka *), a při paunenstwj wdowice,
 Mořská kočka w kufli, kopuleťá kostnice,
 Brožená, by řagjeho dostrassila.
 Stookau wřřak rachnu přechytriwřse
 Milenky se chwjřkau uprázdnily,
 Ubohého wězně nawřřtiwřřse
 Spolucytem trest mu oblewily.
 Rosálie, gitrnjmu gaf odlitla,
 Mandlj cukrowaných často gentu poskřytla.

*) Konwrř, — řa, nenj, gaf se domnjwá Dobner Mon.
 ined. T. V. p. 248, nēgafá řeská přezdjwřa, což
 se i takē tamtēž na řtr. 263 widj. Kowrřowé

On le renvoie au rivage profane
 Qui le vit naître avec le noir brachmane :
 Mais, de concert, les cinq dernières voix
 Du châtimement déterminent le choix.
 On le condamne à deux mois d'abstinence,
 Trois de retraite, et quatre de silence ;
 Jardins, toilette, alcoves et biscuits,
 Pendant ce temps lui seront interdits.
 Ce n'est point tout ; pour comble de misère,
 On lui choisit pour garde, pour geolière,
 Pour entretien, l'Alecton du convent,
 Une converse, infante douairière,
 Singe voilé, squelette octogénaire,
 Spectacle fait pour l'œil d'un pénitent.
 Malgré les soins de l'Argus inflexible,
 Dans leurs loisirs souvent d'aimables sœurs,
 Venant le plaindre avec un air sensible,
 De son exil suspendaient les rigueurs.
 Sœur Rosalie, au retour de matines,
 Plus d'une fois lui porta des pralines :

byli laici w fláštěřích f službě mnichůw. Viz dle
 Frefne Glos. v. Conversi. W tom smyslu vžívá
 Dalemil na str. 89 a 152, wyd. Proch. i Hágel toho
 slova na str. 375. b.

Ale kohož w pantech temný swjrá fautek,
 Eladkost hořkne mu, ten nemá chuti do pofrautek.
 Hanbau oklopen a neštěstím byw poučen,
 Domrzawau družkau f smrti umučen,
 Sfraušený pták počnal si z ticha:
 Zapomněl i drağauna i mnicha;
 Se sestrami pěl zas w stegnohlasnosti,
 Nynj etnostných písni zase milownj,
 Nynj pobožněgšji nežli kanownj:
 Diwan *) babic poskrowniw swé přjrosti
 Wylustěnci vlewil tž win,
 Wida, že gest pykagjci syn.
 Gafé w swatých zdech as znifne radowanj
 Při taužebném geho nazpět powolánj:
 Každá chwjlka autlým cytům wěnowaná
 Bude rukau Milčat sosnowána. — —
 Ach, což djm? O naděg', njž se fogi
 Erdce, pūwab twūg gafž klamawý!
 W ložnicjch se oltár z kwětín šrogj,
 Z stkwostné fawy dñm čpi woňawý,
 W plesu milé zwūle wšse se rogi,
 Hlučný zpěw cyt hlásá pálawý:
 O, že žřjdfa rozumem fdo stjhá,
 Gafé hoře w zápětj naň čjhá.

*) Diwan nejwvyššji rada u Turků, w njž se pod

Mais, dans les fers, loin d'un libre destin,
 Tous les bonbons ne sont que chicotin.
 Couvert de honte, instruit par l'infortune,
 Ou las de voir sa compagne importune,
 L'oiseau contrit se reconnut enfin :
 Il oublia les dragons et le moine,
 Et, pleinement remis à l'unisson
 Avec nos sœurs pour l'air et pour le ton,
 Il redevint plus dévot qu'un chanoine.
 Quand on fut sûr de sa conversion,
 Le vieux divan, désarmant sa vengeance,
 De l'exilé borna la pénitence.
 De son rappel, sans doute, l'heureux jour
 Va, pour ces lieux, être un jour d'alégresse :
 Tous ses instants, donnés à la tendresse,
 Seront filés par la main de l'Amour.
 Que dis-je ? hélas ! ô plaisirs infidèles !
 O vains attraits de délices mortelles !
 Tous les dortoirs étaient jonchés de fleurs ;
 Café parfait, chansons, course légère,
 Tumulte aimable et liberté plénière,
 Tout exprimait de charmantes ardeurs,
 Rien n'annonçait de prochaines douleurs :
 Mais, de nos sœurs ô largesse indiscrete !

zpráwau Belifého Bezira a Mustiho snémuge.

Sestry uvedly ho s neuvážnou štědrosti
 Z pústu dlaubeého hned w rozmar všechněch sladkosti,
 Přecpán cukrowjm a šořen pálenkami,
 Papaussek náš padna mezi lahůdkami,
 Mjsto w rúžich zhlíd se w cypřišowé temnosti.
 Sestry nadarmo se napracuji
 Bludnau geho dussi poslední i wzdycháni
 Zdržet; sladká w rozmaru tom přebráni
 Osud geho pádem přivozují.
 Umírá ta sličná obět w lůnu Kocháni.
 Smutný obdiv žehná rozlaučenj Milostnjčka.
 Lada autlau rukau zamkši wjčka
 Prowáží ho k Elysegským hágům posvátným
 W mjsta wykázaná ptákům památným,
 Zde se raduge s tjm, gehožto wtip newinný
 Podnes žige w písniach milownjka Korinný *).

Nelze říci, jaký pláč smrt geho ztropila!
 Sestra skreyšnice list obchoznej gest složila,
 (Z něhož věcnau na památku
 Geho příhody jsem uved do těch řádku)
 Věrným pérem, čachým duchem sepsala
 W němž vše, jak jí přisná prawda řázala:
 Wje než gedna ruka Miskem wedená
 Barwami a frumpowánjm snažila

*) Ovidia, w: Amorum II, 6.

Du sein des maux d'une longue diète
 Passant trop tôt dans des flots de douceurs,
 Bourré de sucre et brûlé de liqueurs,
 Ver-Vert, tombant sur un tas de dragées,
 En noirs cyprès vit ses roses changées.
 En vain les sœurs tâchaient de retenir
 Son ame errante et son dernier soupir;
 Ce doux excès hâtant sa destinée,
 Du tendre Amour victime fortunée,
 Il expira dans le sein du plaisir.
 On admirait ses paroles dernières.
 Vénus enfin, lui fermant les paupières,
 Dans l'Elysée et les sacrés bosquets
 Le mène au rang des héros perroquets,
 Près de celui dont l'amant de Corine
 A pleuré l'ombre et chanté la doctrine.

Qui peut narrer combien l'illustre mort
 Fut regretté? La sœur dépositaire
 En composa la lettre circulaire
 D'où j'ai tiré l'histoire de son sort.
 Pour le garder à la race future,
 Son portrait fut tiré d'après nature:
 Plus d'une main, conduite par l'Amour,
 Sut lui donner une seconde vie

Se, by geho pamět stále ožila;
 Bolest w zvěčňování geho neunavená
 Elžičkami obrazy ty braubila.
 Služby pohřební se za něj dály,
 Gaf gen slavným ptákům umřky řdy gich přály.
 Pod myrtem mu hrobku postavily,
 Kterauž wonné geho větve zakryji;
 Zde mu wděky autlých Artemisij *)
 Zlatý nápis na mramoru zryly,
 Wždy geg čerstvé obvěncuge kwitj;
 W ofu čtaucjch se i slza switj:

Když se přisnám matkám wyfradnete
 Na rozprávku w hág ten Sestřičky,
 Chvilku, možnáli gen, utichněte
 Přegjic rowu tomu slzičky.
 Utichly gste; ach, gaf wás to hněte!
 Rozpusťte giž žwawé hubičky;
 Gedno slowo dj, co hrob ten skrývá:
 Srdce w ssech zde s Ptákem odpočiwá.

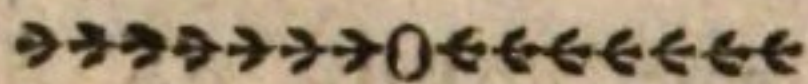
**) „Artemisia manželka swého krále Mauzolea tak
 welice milowala, že po smrti geho nikdy w tom
 aby wesela byla, aneb smáti se měla, až do swé
 smrti seznána býti nemohla. Také na památku
 geho, tu kdež pohřben byl, tak nákladné a slavné
 stavení vystawěti dala, že se mezy ginými

Par les couleurs et par la broderie;
 Et la Douleur, travaillant à son tour,
 Peignit, broda des larmes alentour.
 On lui rendit tous les honneurs funèbres
 Que l'Hélicon rend aux oiseaux célèbres.
 Au pied d'un myrte on plaça le tombeau
 Qui couvre encor le Mausole nouveau.
 Là, par la main des tendres Artémises,
 En lettres d'or ces rimes furent mises
 Sur un porphyre environné de fleurs;
 En les lisant on sent naître ses pleurs:

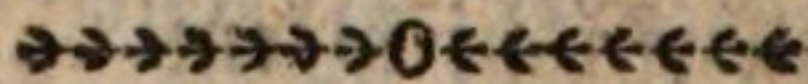
Novices qui venez causer dans ces bocages
 A l'insu de nos graves sœurs,
 Un instant, s'il se peut, suspendez vos ramages,
 Apprenez nos malheurs.
 Vous vous taisez! Si c'est trop vous contraindre,
 Parlez, mais parlez pour nous plaindre;
 Un mot vous instruira de nos tendres douleurs:
 Ci git VER-VERT; ci gisent tous les cœurs.

sedmi nedivněgšmi věcmi . . za geden div po-
 fládalo. . . Někteří Historikové praví, že y po-
 pel z těla geho . . pilně sebravši, vždycky do
 návoce svého přiměšovala." — Čest a Novina
 Pohlawi Ženského. V Praze v M. D. A. z Be-
 leslawina. 1585. str. 118.

Powjda se (čas gest pouzkrownit slow
Meho wnykladu) ze nadzmnenny row
Neprechowawa wjc stynu ptacinka;
Ze se octla w flasssternice geho dussinka,
A ze prebhwa, dle dussi prechozeni,
U nich we poslaupnem podjleni
Geho cipermost i zwawa hubinka.

On dit pourtant (pour terminer ma glose
En peu de mots) que l'ombre de l'oiseau
Ne loge plus dans le susdit tombeau;
Que son esprit dans les nonnes repose,
Et qu'en tout temps, par la métempsycose,
De sœur en sœur l'immortel perroquet
Transportera son ame et son caquet.

P o ř e č e n í.

Lehká věc byla by mi byla, některá starodávní slova, jenž nehodau času některým nynějším Čechům w nezaslaužené zapomenutí přišla, za obvyčejnější směniti. Ale kam by se čeština naposledy poděla, kdyby se gedno slovo za druhým wymísilo, poněwadž se tomu a tomu Čechu, té a té fragině (při tom bývalém nečeském wychování našem) nepowědomé stalo? Kdož by potom rozuměl spisům našich otců? Rozširowati, ne wšak saužowati sluší meznice naší řeči. Gen i zde, gafož wšudy, šetrme slušnosti a mjrnosti, nechcemeli wíce pokaziti nežli napraviti, by se nám a snad právem neřeklo: Co mnoho to přjliš.

Bezelstný, upřímný. Welesl. Syl. p. 1163; a přede w slowníku 1805 toho slova, gafož na tisíce giných, budešli často pochybowati, zdali tam stogi, pohřešjš.

Bžuf, das Gesumse.

Celowání, milování, hubičkování.

Chutně, spěšně. Welesl. Syl. p. 148.

Cudný, stydlivý Sylva q. p. 1457.

Čacký, šlechtitý. Blahoslav M. 3. 1568. str. 66.

Čárowník, který čaruge, poswad u Polanů.

Čelednost, die Familie, Eus. Hist. Čhrk. str. 160.

Čilý, čerstvý, hbitý, Rada Zwjrat. 56. Rom. Kan. 388.

Čiperný, = ost, wízig.

Čpjm, čpiti, sylně woněti.

Dobrodruh, a odtud dobrodružský aventureux.

Slovo to u Dalemila kap. 10 a 28 již přichází, a nepřipomenauce Mandynilly, Hist. o cýs. Karl. IV.

- těž u Welesl. Kal. 26 Listop. se nachází. Toliko te-
dy neznatelům gazyka českého gafo z brusu nové se
zdá. Složeno ale gest z sl. dobrý wyznamenáním
statečný, *αριστος* (cf. M. Abhandl. d. b. G. II,
159) a z sl. Druh, totiž co tovaryš.
- Geť, gečení, hučení.
- Gemn é a faudné ussi, ein feines und kritisches
Gehör. Blahoslav Musica 1569. št. 54.
- Gho, das Joch.
- Gmě u starých, nyní gměno.
- Holota, zber, luza. Dalemil. c. 79.
- Hrdaušef, pýchau nadutý pánef.
- Hrobka, Grabstätte, crypta; Janua n. 522.
- Klátba, der Bannfluch.
- Kochánef, miláček.
- Kofossim se, rozdírá se gafo kofoš (kohaut).
- Komňata; z latinského *caminata* za cýs. Karla W.
udělali Němci Kemnade, náš Dalemil Komňata.
„Té noci ta gla lotry komniatu wyrazysta,
A tu swatau kněžnu zawogem zadawysta.“ Kap. 26.
- Křepčjm, poskakugi, gaufeln.
- Krumpowánj a frumplowánj, die Stickeren.
- Lada, Bohyně lásky, Venusse.
- Loftuška, šlogiř, rauska, niž hlawa se zastírá,
Isai. 3, 23. wyd. Proch. 1804.
- Ložnice, komora ležací. Syl. q. 532. Dobr. Bildf. XV.
- Mládežka, mládež; Smržičkého Afey 2c. 1609. p. E.
- Mniška, geptiška; Welesl. Hist. Cyrk. Eus. má
p. 61. kněžowka.
- Nález, výpověď práwnj, Rechtspruch. Práva zem-
ská 1564. art. D. 16.
- Náprsnjček, la guimpe? prsnj rauska geptišek.

Nauka, Lehre, Wissenschaft. Wel. Syl. 883 nyni geſtē u Polanū.

Nedouf, ein Halbgelehrter; Smiřický w Alfen p. 13.

Negápnost, Unbehülſlichkeit, tarditas, inconcinnitas.

Nowotníka, Nowicka.

Oforowánj, hlasu protahowánj a gafěſi helefánj.

Blahoslav Musica p. 51.

Pálawh, od pálati, hořeti. Blahosl. M. 3. 1568. p. 352.

Pěstugi, wychowám, odtud pěstaun, wychowatel.

Planu, horjm; Ztracený Kág.

Pohánjm, obſílám k práwu; odtud pohnán, pūhon.

Práva 3. 1564. art. C. 2.

Pohroma, Unfall.

Předmět, Gegenstand; ſlowo z ruſkého Dobrowſſkým uvedené.

Předseznice? Präſidentka.

Přetráſawh, utrhawh; Preſſát w předmluwě na ceſtu.

Přewoříſe, přeworka; Wolſſa z Wřesowic Práva Zemſká 1564. art. F. 28.

Přjroſt, přjſnoſt; Hägeſ 227. Solſſ c. 19. wyd. 1601.

Pſanec, „in böheimiſcher Sprach heißt ein berücktigter Uhgichter“ (Urgichter S. 159) Stadtrecht im Erbſönigreich Böh. u. M. Mähren. Wien. 1721. p. 601.

Pūwab, ſložené z poawábiti, Reiz.

Radnice, Rathhaus, Rathszimmer; Huſ. Weleſl.

Rádnh, k radám zpūſobnh; Blahoslav M. 3. 1568. p. 299; Kal. Hiſt. p. 613.

Row, hrob, od rygi, gaſo frow od frygi, fow od fugi, fowám; Dalem. w kap. 18; Hägeſ na rof 679.

Samoděf, freywillig; Střela Kup. 1590. p. 39.

Sloh, Styl; tm ruſkým, giž wūbec užjwaným ſlowem Puchmayer čeſtinu obohátil.

- Sočenj, od slowa sok, rivalis, Beleslawju.
- Sotně, sotwa; Dobrowský Lit. Mag. 1786. S. 169.
- Spusták, kdo se dobrého spustil, libertin? Scypio
w Bezženstwj. 1617. p. ** 4.
- Stauliti usta, zacpati. Isai. 52, 15. Wydání 1804.
- Sálebný, od šalba, Blendwerk, a to od šáliti, täu-
schen; Komenský.
- Sšřítef (w obyčegné řeči řřštef) ein Hausgott.
- Sšwárný, galant, artig.
- Spincowati, aufziehen, verieren; Komenský Lab.
ed. 1809. p. 110.
- Tennec, malý tñn, ohrada; Šágef na r. 840 od slowce
tñniti, quod est sepire; Stransky Resp. boj.
p. 46. ed. 1643. Durich Bibl. slav. p. 141.
- Tiřworowati, Grimassen machen; Dobrowský.
- Trudný, truchliwý, od trud smutef, trápenj; Da-
lemil kap. 77 w rukopisu slawného P. Terroni, ge-
hož mi obyčegnau laškawostj zapůgčil.
- Walný, frequens, f. p. sněm; u wšech spisowatelů
se nagde, gen ne w slownjku 1807!
- Wnadný, anlockend, od wnada.
- Wyluštěnec, ein Abtrünniger, od wyluštiti, druhá
Apol. Stawůw pag. P. 4.
- Wystrnadjm, ausbeissen; Sichra w přátelském de-
pisowánj.
- Wšwěditi, Mráz wšwědil osenj. Belesl. Kal. str.
219 a 257.
- Wžor místo muřt Puchmayer ššastně z polštiny wzał.
- Zawřetj, flášter; Preffát p. 232 wyd. 1786.
- Zwátora, žwáč; Blahoslaw M. 3. p. 183 b. wyd.
1568.

xx VI 87

Gresset, Jean-Baptiste Louis,

Ver-vert = Papaussek

Brünn 1817

P.o.gall. 940 c

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10092117-0